

LETO -
YEAR 44
JUNIJ 1995

**m
i
s
l
i**

THOUGHTS

Naslovna slika: Slovenska mati – "žena, vzgojiteljica za mir" dneva miru 1995. (Ilustracija je delo ameriške Slovenke Nancy Bukovnik.)
+ + +

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

KOT dolgoletni dušni pastir med avstralskimi Slovenci in lepo število let urednik avstralskih MISLI smem trditi, da poznam razmere naše narodne skupnosti na Pazi celini.

Zato pa me je iznenadila vest ter sem jo občutil kot nezasluženo klofuto, da namerava slovenska vlada poslati k nam za veleposlanika – Matjaža Jančarja. Če je vse le govornica brez podlage, hvala Bogu. Kaj pa, če ni? Bolje je vseeno povedati svoje zdaj, dokler se še da kaj spremeniti, saj "po točki zvoniti je prepozno".

Neumno počasi prehajamo v novo dobo demokracije, ko bi jo že lahko uživali ter beležili uspehe. Vemo, komu gre za to zahvala. Graditi kaj novega na starih temeljih enostavno ne gre. Zlasti ne na temeljih totalitarizma. Pošiljati v dežele z izseljenci-begunci ljudi starih nazorov iz časa enoumja, je navadna diskriminacija, ki je v demokraciji ne moremo sprejeti. Komaj smo se malo oddahnili in dobili občutek enakovrednosti, pa naj bi bili spet razdeljeni v dvoje. Saj si ne morem predstavljati, da bi pošteno misleča vlada z načrtovano politiko mogla storiti tak spodrseljaj. Vsaj nekaj bi se le morali naučiti iz preteklih napak. Edina oseba za mesto veleposlanika pri nas je oseba, ki ni obremenjena s preteklostjo, tudi ne s predsedstvom SIM-a, da bo res mogla biti do vseh enaka in v službi celotne skupnosti.

– Urednik in upravnik

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancom.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6 dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnje izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

STO RECEPTOV SESTRE NIKOLINE. – Kuharska knjiga o domačih jedeh. – Cena deset dolarjev. /Takoj pošla. Čakamo novo pošiljko./

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRED VRATI PEKLA – Duhovnik lazarist Franc Sodja opisuje v živo življenje v ljubljanskih zaporih po končani vojni. – Cena 8 dolarjev.

JESENSKO LISTJE – Prva pesniška zbirka adelajdskega pesnika Ivana Burnika – Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

misli (THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O. Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (3)853 7787 – Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1995 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 18.– dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišтво za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03)387 8488 – Fax: (03)380 2141

JUNIJ 1995

SEDAJ JE ČAS...

Sedaj je čas . . . - Iz izjave SŠK
- Dr. A. Šuštar - stran 161
Iz Vetrinjskega psalma "Črne
maše" dr. Tineta Debeljaka

- stran 162

Večer za večerom . . . - v avg. 45
- P. Bazilij - stran 163

Vetrinjski čudež - John

Corsellis - pogovarjala se je
Marjeta Šimunič - stran 165

Ob 800-letnici rojstva sv. Antona
- Dva dogodka iz življenja -
- P. Karel Gržan - stran 167

Iz vsakdanjosti - Berta Golob
- P. Bazilij - stran 169

Središče svetega Rafaela, Sydney
- P. Valerijan - stran 171

Letošnje spominske prireditve
- stran 173

Izpod Triglava - stran 174

Na poti do oltarja - O prvi avstr.
blaženi - P. Valerijan - stran 176

Središče svete Družine, Adelaide
- P. Janez - stran 178

"Kje so tiste stezice . . ."

- Obisk Bonegille - stran 179

Moje celice - zapiski iz zaporov
- Jožko Kragelj - stran 180

Naše nabirke - stran 180

Janezu Pavlu II. ob 75-letnici

Potrjenje papeževega obiska
- stran 181

Na Triglav - P. Tone - stran 182

Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne - P. Tone - stran 183

Z vseh vetrov - stran 186

Kotiček naših mladih - stran 188

Križem avstralske Slovenije
- stran 189

Pa spet nekaj uvoženega iz
Republike Slovenije - stran 192

DRUGA svetovna vojna v spominu našega naroda ni zapisana samo kot žalostno obdobje okupacije, temveč prav tako kot obdobje velike narodove razdvojenosti in bratomorne vojne. Ta neznanska rana narodnega razdora še vedno ni zaceljena in bistvenih dejanj narodove sprave tudi po petdesetih letih od konca vojne še nismo zmogli. Pred petimi leti smo ob padcu komunističnega totalitarnega režima sicer ustvarili politične možnosti za bolj objektivno in neideološko zgodovinsko raziskovanje, ki ni več pod pritiskom režima in njegovih političnih interesov. Naredili smo tudi nekaj pomembnih dejanj, med katerimi je treba predvsem omeniti veliko spravno slovesnost v Kočevskem Rogu: po petinštiridesetih letih je slovenski narod simbolično in dostojno pokopal po končani vojni pobite domobrance in zaznamoval njihov spomin, kar se je nadaljevalo v naslednjih letih.

Vendar pa bistvene naloge sprave ostajajo še pred nami. Pri tem se zavedamo, da je bilo slovensko javno mnenje petinštirideset let pod izključnim pritiskom ene same komunistične ideologije in njenih pristranskih zgodovinskih razlag; ker ustaljenih stereotipov v zavesti ljudi ni mogoče čez noč spremeniti, se zavedamo, da bo proces sprave zahteval še veliko časa.

Usoda naše sprave počiva na izpolnitvi glavne naloge: "Ugotoviti polno in celostno zgodovinsko resnico o vseh dogodkih od začetka zadnje vojne do danes." (To je nakazala Slovenska škofovska konferenca že 13. marca 1990. - Op. ur.) Ugotavljamo, da se ta osnovni pogoj premalo izpolnjuje.

Kljub temu pa se v zadnjem času uveljavlja tudi nekaj pomembnih spoznanj. Nobenega dvoma ni, da je večina partizanskih borcev, ki so delovali v okviru Osvobodilne fronte, šla v boj iz domoljubja in volje po osvoboditvi slovenskega naroda. To so bili večinoma verni ljudje in niso imeli nobenega namena podpirati komunistično revolucijo in ateistično ideologijo. Zato lahko rečemo, da je partija zlorabljala njihovo domoljubje, ko je osvobodilni boj izrabila tudi za izvedbo revolucionarnega prevzema oblasti. Tisti partizani, ki se po vojni niso uklonili ideološkemu pritiskom Komunistične partije, so bili neredko moralno in materialno zapostavljeni.

Prav tako ni nobenega dvoma, da tudi velikanska večina domobrancev ni hotela nič drugega kakor svobodno in

ZA
JUNIJSKI
SPOMIN

Iz Vetrinjskega
psalma Črne maše
dr. T. Debeljaka

S hizopom jih pokropi —
te mrtvaške križevopotce,
nage mučenike
skozi ječ krike,
povezane kot na povodce
na blede žice,
zasramovane, zapljuvane v lice,
zlakotnele, poniževane,
na vretena natezane,
razčrtverjene in razrezane
in v srce zaklane,
pognane v hribe,
pod nože kot pod gole šibe,
tirane nad brezen obronke
s telesi kot rože potonke,
a s streli v vratove,
vržene v podzemne rove,
v jame in prepade,
med kamenje in gade,
kopa h kopi,
krvava reka . . .
O zemlja slovenska,
kdaj boš zrna semenska
dvignila iz jame katynje?

S hizopom jih pokropi,
z vejico roženkravta
in rožmarina,
z blagoslovljeno vodo
slovenskega spomina,
to slovensko vojsko
in njih muko herojsko!
Njih rane
— kot škrlat krvave —
bolj kot sneg
se bodo blestele od Slave
na našem nebu v lesketu
v vek iz veka
kot mavrica
ob vesoljnem potopi —
v bleskih ran žareči Geniji
Ljubezni Materinje!

demokratsko Slovenijo. Če je torej kljub temu prišlo do spopada s partizani, se to ni zgodilo zaradi tega, ker bi domobranci želeli, da bi Slovenija ostala okupirana, temveč zato, ker so nasprotovali temu, da bi v Sloveniji zavladal totalitarni komunizem. Pri tem so seveda upali, da bodo Slovenijo osvobodili zahodni zavezniki in bo tako Slovenija obvarovana pred komunistično diktaturo. Zaradi tega niso bili izdajalci naroda, kakor jih je imenovala vsa povojna politična propaganda.

Konec druge svetovne vojne je v svetu in še posebej v Evropi tudi začetek velike demokratične obnove. Grozote druge svetovne vojne, ki jih je povzročil totalitarni nacistični režim, in strahote prejšnjih in poznejših komunističnih revolucij so svet prepričale o nujni potrebi spoštovanja človekovih pravic in njihovega mednarodnega jamstva. Tri leta po koncu vojne so Združeni narodi sprejeli Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, kateri so sledili številni mednarodni pravno zavezujoči dokumenti in ki predstavljajo hrbtenico sodobnih demokratičnih ureditev. Na načelih spoštovanja človekovih pravic se nekdanji sovražni narodi v Evropi spravijo, začnejo sodelovati in se združevati v vedno tesnejšo skupnost. Demokratični del sveta doživi v polovici stoletja velik gospodarski, družbeni in politični napredek. Žal pa smo bili po krivdi tistih, ki so leta 1945 v Sloveniji slavili zmago in uresničili svoje revolucionarne načrte, skoraj pol stoletja izključeni iz tega napredka; prenašali smo nasilje nad zavestjo in značajem slovenskega človeka ter postajali spoznavno, kulturno in duhovno vedno bolj osiromašeni. Človekove pravice so bile teptane, v prvem obdobju po vojni še posebno kruto in brezobzirno. Člani katoliške Cerkve, zlasti duhovniki, so bili še posebej tarča preganjanj in zapostavljanj.

Pet let je že minilo, odkar vzpostavljamo demokratično ureditev, zato smo toliko bolj zavezani resnici, pravici in spravi. Sprava je možna, saj so imeli partizani in domobranci pred očmi isti cilj: svobodo Slovenije. Nacizem, proti kateremu so se borili partizani, in komunizem, proti kateremu so se borili domobranci, sta danes mrtva. Slovenski narod pa je končno uresničil svoj tisočletni sen: svojo samostojnost in državnost. Zato je sedaj resnično napočil trenutek sprave. Sedaj je čas, da kot narod stopimo skupaj, obžalujemo vse zablode in vse trpljenje, ki smo si ga medsebojno povzročali velikokrat tudi po krivdi tujih sil, priznamo vse svoje krivde, po možnosti poravnamo krivice in se zavežemo, da nam bo v prihodnje sožitje miru, sodelovanje v pravičnosti in spoštovanje medsebojnih razlik v svobodi za vsakega med nami nedotakljivo vodilo.

DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR,
ljubljski nadškof in metropolit,
v imenu Slovenske škofovske konference
(Iz Izjave slovenskih škofov ob letošnji 50-letnici)

Večer za večerom...

TIHO prihajajo k meni. Večer za večerom...
Navadno je prvi Ivan. Tisti študent Ivan, signalist, s katerim sva ure preležala na klopi v stolpu pod korenskim zvonom in čakala, da se je zamajal. Razločno čujem Ivanov glas: "Zdaj sem se odločil. Ko bom odložil vojaško suknjo, bom šel v lemenat..."

"Bom, bom..." je pribil kembelj, ki se je začel premikati in brniti tik mimo najinih glav. "V lemenat, v lemenat..." je drobnil za njim manjši zvon, kot bi hotel oponašati Ivanove besede.

Zdaj prihaja Ivan vsak večer. "Nič ne bo z lemenatom. Sem srečen med tisoči vrnjenih... Glej, da boš ti dober, ki imaš še življenje pred seboj..."

In potem prihajajo drugi.

"Hej, bolničar! Naša Ančka se je užela in ima že vso roko oteklo. Greš z menoj?" zveni Jožetov glas. Kot nekoč... Večer za večerom...

Po vsej sobi odjekne Rudijev smeh. O, ta naš kuhar! Če nam je s smehom zabelil prismojeno kosilo, je teknilo bolj kot doma. Odkrito me gledajo njegove - skoraj otroške - oči. Sama radost jih je bila. Tudi nocoj... Pa nenadoma postanejo otožne - kot tistikrat, ko je za Kozljekom, kjer je bil doma, zažarelo nebo v ognjenem siju.

Nato pride Janko, ki je tako rad stopil k Lenartu po vodo in je postal rdeč, če ga je kdo zaradi tega podražil.

Za trenutek udari strojnica, a se njen odmev prelije v glasove Francetove harmonike. Nato pa začujem Mihčev vrisk...

Naš Mihec! Nič ga ni zadržalo. Nikoli. Vsak večer je moral na Zavrh. Predno je izginil za smrekami, je zavriskal, da je odjeknilo po vsej Mali vodi.

Zdaj je Mihec pri meni. Večer za večerom. Reza ga v Zavrhu čaka zaman. Večer za večerom...

"Za križem so! Nasuj jim, Jernač, da oni ne bodo!" Razločno čujem Tonetov glas. Nato pa je dolgo vse tiho.

Potem prihajajo novi...

Stari Janez je tu. Zopet mi pripoveduje o svojem Metodku. In o ostalih, ki jih je polna peč, klop okrog nje in materino naročje. Spomin mi za trenutek pobiti na njegovo domačijo. Kmečka soba diha življenje. Kot grozd polna je krušna peč. Kakor angelske glavice okrog Marije v glavnem oltarju so drobni otroški obrazki okrog matere, ki sedi na klopi in drži najmlajšega v naročju. Zdaj čakajo na očeta, ki ga ne bo več iz Kočevskega roga. Janez prihaja k meni. Večer za večerom...

In potem gledam z Antonom na Borovnico, na katero se vsipa toča iz ameriških letal. Zopet se nasloni na moje rame in trudno izdavi: "Tam spodaj je moja mati... in sestre..." Kot tistikrat na Koreni.

Nato pa se dolgo sklanjam nad Štefanom in mu čistim rane. Prvič vidim njegov zdravi obraz spačen. Fant stiska zobe od silne bolečine. "Potrpi, Štefček! Nič hudega!" mu šepčem. Večer za večerom....

Znova se oglasi Francetova harmonika, vsi skupaj pa udarimo, da nas slišijo globoko v dolino in za žično oviro od začudenja umolkne strojnica:

"Zemlja moja rodna je tako,
da - če treba - bil se bom za njo,
zadnja kaplja mojega srca
- to je moja domovina!..."

Zazdi se mi, da se nad nami razprostira korenska lipa in veter pritajeno šepče z njenimi listi... Kot nekoč.

Oči fantov žare v temi. — — —

Pred oltarjem stoji Viktor v mašnem ornatu in končuje pridigo. "Domovina nas kliče, kliče nas Bog. Smo pripravljeni?..." Njegov glas odmeva nocoj po vsej moji sobi.

Sveče na oltarju mrtvaško svetijo.

In nato spet zadoni naša pesem pod mogočno lipo: "...Zdrava bodi, domovina..."

Novi prihajajo k meni... Vsi, prav vsi.

Nikogar od fantov ne manjka.

Žareče oči steklenijo, pesem pojema. Celo sveče na oltarju ugašajo ena za drugo, kot bi jim nagajal veter.

Zdaj!

Zamašim si ušesa in si potegnem odejo preko

glave, da bi preslišal regljanje strojnic. Pa jih slišim, stokrat preklete, kot bi stal sam pred njimi ob jami.

Dolgo, dolgo... Večer za večerom.

In potem me do jutra objema skrivnostni molk...

P. BAZILIJ

(Tirole, v avgustu 1945)

P. Bazilij mašuje na skali ob največjem množičnem grobu pobitih domobrancev, Pod krenom v Kočevskem rogu.

Teharje pri Celju, grozotni kraj taborišča smrti po končani vojni 1945.

Vetrinjski čudež

JOHN CORSELLIS, angleški pisatelj in pravnik, je bil med slovenskimi begunci v Avstriji leta 1945 znana in priljubljena osebnost. Sodoživljal je z njimi vetrinjsko tragedijo in "vetrinjski čudež", kot ga imenuje, pa tudi dobo begunskega življenja po taboriščnih barakah. O vsem tem je letos 22. februarja govoril na Kraljevski akademiji londonske univerze, v marcu pa tudi v nabito polni dvorani ljubljanske Teološke fakultete. V tem mesecu se bo udeležil spominskega srečanja na množičnih grobovih Kočevskega roga. — Za Sobotno branje "Slovenca" se je z njim pogovarjala MARJETA ŠIMUNIČ

Kdo ste, gospod John Corsellis, in kako vas je življenjska usoda 20. maja 1945 zanesla na južno Koroško?

Izhajam iz kentske odvetniške družine in sem po izobrazbi pravnik. Že kot mladeniča so me zanimala mednarodna človekoljubna vprašanja. Ker sem po verskem prepričanju kveker (Kvekerji so verska ločina, razširjena predvsem v Veliki Britaniji in ZDA; verujejo v neposredno božje razsvetljenje vernikov, ne priznavajo zakramentov, duhovništva in obredov; odklanjajo zabave in ne smejo nositi orožja; znani so po svoji mednarodni dobroti, zlasti po obeh svetovnih vojnah. Op.) in vojske zato nisem služil z orožjem, sem se posvetil socialnemu delu v raznih taboriščih, najprej v Italiji, v letih 1945 do 1947 pa sem kot socialni delavec deloval v taboriščih slovenskih beguncev v Vetrinju in drugje v Avstriji. Tako sem bil priča tistemu tragičnemu času, ko so se v Vetrinje, ob jugoslovanski meji, zatekli slovenski domobranci skupaj z družinami in prijatelji. Angleški vojski so se predali v upanju, da jih bo zavarovala pred Titovimi partizani. Večinoma jih bo zavarovala pred Titovimi partizani. Večinoma verni katoličani, domoljubi in protikomunisti, so bili presrečni, ker se jim je posrečilo pribežati pod varstvo angleške vojske.

Naj že na začetku poudarim: imel sem za resničen privilegij, da sem tri leta delal med Slovenci. Vsi tisti, ki smo s slovenskimi begunci živeli, se namreč nismo mogli načuditi njihovu pogumu, trdoživosti in domoljubni požrtvovalnosti. Njihova vera v življenje, zaupanje v Boga ter

končna osamosvojitvev in uveljavitev pa so lahko zgled vsem tistim, ki danes doživljajo podobno tragedijo. Ne nazadnje se Angleži in drugi tujci niso mogli načuditi visoki ravni njihovega kulturnega in drugega delovanja.

Na predavanju v Ljubljani ste bolj kot vetrinjsko tragedijo poudarjali vetrinjski čudež. Ga lahko natančneje pojasnite?

Pokol domobrancev v maju 1945 (ker želim biti previden, je moja presoja, da jih je bilo izdanih in zverinsko mučenih med 9.000 in 11.000) ni samo strahoten zločin in zgodovinska zabloda, saj so jih Angleži izročili Titovim partizanom pod lažjo, da jih pošiljajo na varno v severno Italijo. Ko je s prebegom nekaterih vrnjenih domobrancev resnica začela prihajati na dan, je tistih 6.000 civilistov, ki jih - po številnih posredovanjih angleških dobrotelnih organizacij, Rdečega križa in ne nazadnje slovenskega zdravnika dr. Valentina Meršola, edinega izmed slovenskih beguncev, ki je tekoče govoril angleško - niso izročili, se je vetrinjska tragedija sprevrгла v tisto, kar sem poimenoval **vetrinjski čudež**. Njegovo bistvo je nenavadna duhovna trdoživost, prilagodljivost in skupinski pogum.

Če vetrinjski čudež natančneje razčlenim, bi med številnimi njegovimi dejavniki najprej izpostavil kakovost in moč vere slovenskih beguncev. To je bila enostavna, neposredna in nezapletena vera, podobna načelom kvekerjev iz 17. stoletja, ko so

bili podvrženi podobnemu preganjanju. Pomemben dejavnik, povezan s prvim, je bila navzočnost velikega števila slovenskih duhovnikov, tudi salezijancev. Oni so dajali pomoč in podporo vsem, ki so utrpeli toliko izgub.

Naj poudarim, kako močno so se taboriščniki zavedali svoje narodne in osebnostne identitete, svoje narodne zgodovine ter ljubezni do jezika in kulture, kar je bilo utrjeno zaradi stoletne germanizacije Slovencev. Ob tem je bila tudi zavest, da so postali člani rahlo stikane skupnosti, ki sta jo družila trpljenje in majhna skupina rojenih voditeljev, njihova odločnost, nesebično služenje skupnosti in njihov zgled.

Zelo pomemben dejavnik je bila tudi skupina stotine otrok in študentov, na katere so pazili, saj so jih imeli za življenje in kri, za prihodnost skupnosti. Že kmalu so v nezavidljivih razmerah organizirali zelo kakovosten pouk. Obvezne vrte in osnovne šole so vodili usposobljeni učitelji. Tudi srednja šola s popolnim klasičnim programom je na zavezniško komisijo za izobraževanje naredila izjemen vtis. Avgusta 1945, ko so begunci šele osem tednov živeli v taborišču in so se pričeli organizirati, sem britanskim oblastem poslal poročilo o njihovi skrbi za izobraževanje. Skrb za čistočo in zdravje je bila na visoki ravni. Štirinajst žena je rodilo, toda umrl je en sam novorojenček. Presenečala nas je tudi njihova skrb za disciplino. Nikogar ni bilo treba soditi ali ga kaznovati. Zaradi tako visokega smisla za organizacijo in vzdrževanje reda je bilo moje načelo, naj sami vodijo taborišče.

Ali bi slovenske domobrance, po svojih izkušnjah z njimi, lahko šteli za sodelavce okupatorja, ki je napovedoval smrt slovenskemu narodu?

Kako bi bil lahko nekdo, ki je v nemogočih življenjskih razmerah pokazal tako skrb za ohranitev narodne identitete, narodni izdajalec in sodelavec okupatorskega režima? Tak človek ne more biti narodni izdajalec! Naj to ponazorim samo z naslednjim: kjer slovenske begunske šole niso imele slovenskih knjig, so bili nekateri Slovenci tako pogumni, da so si optali nahrbtnike in z njimi prestopili mejo. Tako so tvegali svoja življenja, da so iz domovine pretihotapili slovenske knjige. Poznam tudi primer, da so takratne jugoslovanske oblasti sestro enega od omenjenih Slovencev zaprle, ko so zvedele, da jo je ob taki priložnosti obiskal.

Ali menite, da je bila v ozadju ukazov poveljstva britanske vojske o vračanju

domobrancev nekakšna mednarodna politična zarota, kot se zdi, da jo v svojih delih nakazuje zgodovinar grof Nikolaj Tolstoj?

Na to vprašanje bi težko odgovoril pritrdilno. Ob vseh simpatijah do Tolstoja in njegovega velikega zgodovinskega dela se mi zdi, da doslej še ni predložil dovolj dokumentiranih zgodovinskih dokazov, ki bi nesporno podprli to teorijo. Vendar naj dodam, da mi je v nedavnem pogovoru zatrdil, da bo v kratkem predstavil nove dokaze. Zgodovinske sodbe pa prepuščam zgodovinarjem. A kot očividec trdim, da je šlo pri repatriaciji domobrancev od 19. do 31. maja 1945 za tri najbolj nizkotne tedne oziroma za najbolj nizkotno dejanje britanske vojaške operacije. Politiki so trdili, da je bila slednja stvar vojske, vendar je šlo za odgovornost obeh strani. Šlo je za zavestno dejanje z zavedanjem o vseh možnih posledicah, za veliko organizirano izdajo, storjeno z željo ustreči Titu in Stalinu v takratnih razmerah. Glavni cilj zaveznikov je namreč bil: kako premagati Nemce. Vendar pa naj poudarim, da so se takrat številni angleški oficirji in vojaki zgražali ter začeli polni gnusa odrekati pokorščino, ko jim je postalo jasno, da gre za slovenske protikomuniste in njihove zaveznike.

Ste imeli po nasilnih deportacijah domobrancev občutek, da britanski častniki vedo, kakšna tragedija se dogaja na jugoslovanski strani? So morda imeli o tem kakšne svoje obveščevalne podatke?

Nekateri oficirji so gotovo vedeli, kaj se je z domobranci zgodilo po njihovem vračanju. Spomnim se besed majorja Johnsona (bil je šef oddelka pri območni britanski vojaški upravi za razseljene osebe), ko je dejal: "Civilistov ne bomo poslali nazaj. Ne govorite mi, kaj se dogaja v Jugoslaviji, saj nam je znano!"

Gospod Corsellis, zakaj ste o teh dogodkih spregovorili šele zdaj?

Zanimivo vprašanje. Naj odgovorim takole: Na tragične vetrinjske dogodke opozarjam že več časa. Vendar pa se s tem vprašanjem (o raziskovanju usode in življenja preživelih beguncev v Evropi, Severni in Južni Ameriki in drugod) bolj sistematično ukvarjam zadnjih pet let, odkar sem v pokoju. Prej sem moral skrbeti za preživetje in za obsežnejše zbiranje gradiva ni bilo časa. V zadnjih petih letih sem zbral precej pričevanj in uradnih

listin, ki jih bom skupaj s svojimi spomini objavil v knjigi. Veliko tistega, kar bo v njej zapisano, sem osebno doživel in opisal v svojem dnevniku. Njen večji del bodo sestavljali pogovori z očividci - slovenskimi begunci in britanskimi oficirji oziroma uradniki. Knjiga še čaka na založnika in želim, da bi čimprej izšla v Veliki Britaniji. Seveda bo v angleščini.

Po obisku v Ljubljani boste odpotovali v

Ob 800-letnici rojstva sv. Antona

Tu objavljamo dva dogodka iz svetnikovega življenja, kakor ju je živahno opisal za letošnje šmarnice pater KAREL GRŽAN.

Ribe poslušajo

V zgodnjem jutru je Anton prišel v Rimini, v mesto, ki je veljalo za gnezdo krivoverskih katarcev. S sklenjenimi rokami je molil: "Gospod, daj mojim besedam žar, daj moč moji ljubezni, da bom pokazal luč tistim, ki hodijo v temi in smrtni senci!"

Dan za dnem je Anton oznanjal veselo blagovest v mestu. Stolni zvonovi so klicali k njegovim pridigam, toda prostor okrog njegove prižnice je ostal prazen.

"Šel bom na ceste in trge - tam bom govoril," je svetnik pojasnil škofu, ki ga je bil z velikim upanjem sprejel, zdaj pa je obupaval zaradi njegovih neuspehov.

"Ne stori tega!" ga je svaril škof. "Ljudstvo je zaslepljeno v zmoti. Ubili te bodo!"

"Če bodo onemela moja usta, jih bo učila moja kri."

Odslej so ljudje srečavali na trgu, na mostovih, v pristaniških lopah in ribiških kočah moža v revni obleki, ki je, stojč na kamnu ali zaboju, razlagal evangelij.

Postopači in brezdelneži so se zbirali okrog njega in ga poslušali, skomigovali z rameni in

Zagreb. Kakšen je namen vašega tamkajšnjega obiska?

Od 30. marca do 1. aprila bo v Zagrebu mednarodna konferenca z naslovom **War, Exile and Every day life** (Vojna, izgnanstvo in vsakdanje življenje). Predaval bom o nekdanjih jugoslovanskih beguncih na južnem Koroškem in v Egiptu.

Pogovarjala se je MARJETA ŠIMUNIČ

Kip sv. Antona z njegovimi relikvijami, ki bo letos ob jubileju obiskal tudi Slovenijo

odhajali. Zagovorniki krivih naukov so jezno vpili in zahtevali, naj molči. Branjevke so ga obmetavale z gnilimi sadeži. Otroci so mazali njegovo redovno haljo s cestnim blatom.

Večkrat se je zvečer vrnil ves utrujen v revno lopo, ki si jo je izbral za dom. Obupan se je vrgel na kup smrdljivih vreč, ki so mu služile za ležišče. Ali ni vse njegovo prizadevanje in ves njegov trud zaman? Ali ne ostajajo njegove prašnje in opomini popolnoma brez uspeha?

Tu mora Gospod sam pomagati. Kaj ni potrjeval besede svojih učencev s čudeži? Ali ne more tudi v Riminiju storiti znamenja? Vendar si Anton zaradi občutka svoje nevrednosti ni upal prositi za čudež.

"Ko bi bil kot brat Frančišek," je zamrmral v temi predse, "ko bi nosil Jezusove rane na svojih udih, bi me poslušali. Tako pa, nevrednež, nimam nič drugega kot svojo ubogo besedo."

Naslednji dan se je vlekel, še ves trd in izmučen od neprespance noči, nazaj v pristanišče.

"Glejte, glejte, spet je norec tukaj!" je zaklical star mornar in pljunil predenj.

"Poslušajmo, kakšne štorije nam bo danes pravil," se je posmihal neki nosač.

"Kaj boš spet lepega povedal o prekletem svetu?" je zabrundal ribič in sedel na svoj čoln.

"Svet je božji!" je začel Anton, ko se je nekaj ljudi zbralo okrog njega. "Narava je rob njegovega oblachila. Lepo in dobro je vse: zvezde na nebu, gore in doline, voda in ogenj, zemlja, veter in morje."

"Morje da je božje?" ga je prekinil ribič. "Ti gotovo ne poznaš viharjev in neviht!"

"Vse ustvarjeno je božje!" je nadaljeval svetnik.

"Tudi živali v gozdu, ptice v zraku, ribe v morju!"

"Nočemo te več poslušati," so zakričali. "Če hočeš pridigati, pridigaj ribam! Morda te bodo one poslušale."

Anton je za trenutek onemel. Pomislil je, da je Frančišek oznanjal veselo blagovest tudi pticam in živalim v gozdu. Saj je Gospod rekel: Oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu! - Zakaj ga ne bi on ribam?

"Ali si slišal, ribam pridigaj!" je spet zagrmelo proti njemu.

"Ne boš imel dosti poslušalcev!" se je zarežal ribič. "Vso noč nisem ujel v svoje mreže prav nobene."

Bledo redovnikovo obličje je spreletel čuden sij. Odločno se je obrnil, dvignil roke proti tihim, v soncu se lesketajočim valovom in začel: "Hvalite, ribe, Gospoda in slavite svojega Stvarnika!"

"Pojte mu hvalo, saj vam je dal za bivališče brezmejno vodovje, saj je ustvaril vode čiste in jasne, da lahko najdete svoje poti v morskih globinah," je nadaljeval.

"Glejte, glejte!" je zakričal nekdo in pokazal s prstom na vodo, iz katere sta dve ribi dvignili svoji glavici.

"Gospod je dal med vsemi stvarmi prav vam največjo prostost!" je govoril Anton. "Ko so ob vesoljnem potopu vse živali poginile, vas je Gospod ohranil pri življenju. Po eni izmed vas je rešil preroka Jona. Po vas je podaril slepemu Tobiju luč oči. Ve ste ponudile Odrešeniku davčni novc zanj in za apostola. Vaše meso je Gospod jedel, da je s tem dokazal resničnost svojega vstajenja."

V vedno večjem številu so se zbirale prebivalke morju okrog pridigarja.

"Čudež, čudež!" so kričali okrog stoječi in zdrknili na kolena. Morje je začelo kipeti in vsak val je prinesel nove ribe, velike in majhne. Njihove glave so kukale iz vode in se srebrno lesketale v sončnem siju.

"Gospod sam je hodil po vaših glavah, ko je šel po Genezareškem jezeru," je govoril Anton dalje. "Vas je posebno blagoslovil. Za ribiče ljudi je storil svoje prve učence in vaša podoba je postala znak vseh, ki njega priznavajo."

"Čudež, čudež!" je zašumelo in preglasilo šumenje valov. Anton pa je dvignil svojo roko in naredil križ čez ribe. Nato so se vse, kot bi bile čakale le na to, spustile v globino in odplavale. Voda je zašumela in morski valovi so zopet tiho božali pridigarjeve noge.

Osliček poklekne

PRED stolno cerkvijo se je gnetla množica in pričakovala čudodelca, da jim spregovori. Božji prst je pokazal, da je Anton pravi prerok. Stolnica ni mogla sprejeti vse množice, zato je škof določil, naj jim govori na trgu pred njo. Anton je stopil na visok kamen in trg je napolnila pričakujoča tihota.

"Bog je storil znamenje, da bi v vas utrdil Kristusov nauk, ki vam ga od apostolov iz stoletja v stoletje prinaša mati Cerkev," je začel Anton.

"Kakšen nauk?" se je zaslišal besen glas z roba trga.

"Bonillo!" se je širilo z grozo prežeto mrmranje od ust do ust.

"Kje vidiš, ti menišček, zdrav nauk? V tvojih besedah ga ni," je vpil Bonillo in se prerival v ospredje k Antonu. Povzpel se je na enega od kamnov, s pogledom ošvrknil množico in zavpil: "In vi, dali ste se preslepti prevari. Kje je vaša pamet? V ribah, ki skačejo za mušicami, vidite čudež. Ste izgubili razsodnost?" je vedno glasneje kričal Bonillo. "Nazadnje boste verjeli tudi to, da držijo papeževi duhovniki v rokah samega Jezusa Kristusa."

"Kot je bival nekoč med nami v telesni podobi, tako biva sedaj v podobi kruha," je jasno spregovoril Anton.

"Tako, ti veruješ v pečenega Boga?" se je zarežal Bonillo.

"Verujem v Boga, ki nas ljubi in ki uporablja tudi stvari za to, da bi nam bil bližje!" je odgovoril Anton s predirljivim pogledom. Gotovost njegovih besed je vznemirila kričača.

"Samo osli verujejo v to, kar govoriš! Samo osli poklekujejo pred kruhom in molijo Boga!" je rekel odrezavo.

"Oslički so skromne, Bogu ljube živali, zato jih ne ponižuj. Tebi pa sta neskromnost in napuh zameglila zdrave misli, ki se razodevajo po učenju

Cerkve!" je bil pridigar vedno odločnejši.

"Če ima osel večje spoznanje od mene, pa naj bo! Ravnal se bom po svojem oslu. Če bo on pokleknil pred hostijo, potem bom tudi jaz, slavni Bonillo, priznal in pokleknil in častil Kristusa v podobi kruha! Sprejmeš izziv, Anton?" se je obrnil s pogledom od pridigarja na množico.

"Sprejemem v imenu Jezusa Kristusa," je odgovoril svetnik.

"In če osel ne poklekne, potem te izženemo iz mesta in nikoli več nimaš pravice stopiti vanj, niti učiti v njegovi okolici. Sprejmeš?"

"Sprejemem v imenu Jezusa Kristusa!" je zopet pritrtil Anton.

Trg pred stolnico je bil premajhen, da bi bil naslednjega dne sprejel ves Rimini, ki se je zbral k napovedanemu dogodku. V vznemirjenosti in negotovosti je valovala pričakujoča množica in dajala prostor Bonillu, ki je prihajal na svojem osličku.

Kmalu se je razleglo zvonjenje. Anton je v svečanem oblačilu stopil iz stolne cerkve. V rokah je držal posodo z Najsvetejšim. Množica mu je spoštljivo dajala prostor.

"Pokleknite," je velel Anton, "Gospod gre mimo vas!"

"Sedaj bomo videli!" je zmagoslavno zavpil Bonillo. A komaj je izgovoril besede, se je njegov osliček stresel in se spustil na kolena, čeprav je njegov gospodar na vso moč nategoval vajeti. Na kolenih je ostal, dokler ni Anton z Najsvetejšim odšel mimo.

"Čudež, čudež!" je zadonelo po trgu. "Osliček je počastil Zakrament!"

Bonillo je mrtvaško bled odhajal.

Dvoboj med božjim poslancem in katarskim voditeljem je bil odločen. V Riminiju katari niso imeli več kaj iskati: mesto se je obrnilo k resnici. Bog sam je s čudežnim znamenjem izpričal nauk svetega redovnika.

Po dolgem času je bila stolna cerkev zopet polna do zadnjega kotička. Mnogi, ki so prišli prepozno, so morali ostati pred cerkvijo. Škof je vodil slovesno zahvalno mašo, Anton je bil določen za pridigarja.

Cerkve je onemela, ko je stopil na prižnico. V spoštljivih pogledih sta se iskrila hvaležnost in pričakovanje.

Anton je spregovoril. Govoril je o Večni Ljubezni, ki je ostala med nami v svetem evharističnem Zakramentu, da ne bi bil človek na svoji težki poti nikoli sam, nikoli predaleč od božje moči in pomoči. Končal je z besedami svetega Frančiška:

"Vsak človek naj bo v strahu, ves svet naj trepeče in nebo naj se raduje, kadar je na oltarju v duhovnikovih rokah Kristus, Sin živega Boga. O čudovita visokost in pretresljiva ljubeznivost! O vzvišena ponižnost, o ponižna vzvišenost, da se Gospod vesoljstva, Bog in božji Sin tako poniža, da se zaradi našega zveličanja skriva pod neznanim koščkom kruha! Poglejte ponižnost Boga in izlijte pred njim svoja srca, ponižajte se tudi vi, da vas bo povišal. Nič od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On, ki se vam vsega daje!"

IZ VSAKDANJOSTI

POD tem naslovom je izšel v "Družini" dne 7. maja letos tale kratki članek, ki je pritegnil mojo pozornost. Podpisana je Berta Golob.

Dokler je obhajilo veljalo kot nagrada za svetost, ga ljudje niso prejeli pri vsaki maši, ker so se zavedali svojih številnih napak in svoje grešnosti.

Odkar razumemo obhajilo kot pomoč do svetosti, je drugače. K duhovniku se ponekod vsujejo trume ljudi; ponekod skoraj vsi verniki. Redki posamezniki, ki obsedijo v klopi, se lahko počutijo kot garjeve ovce, tako kot so se nekdaj bolj redki obhajanci počutili skoraj izbranci za božje kraljestvo.

Evharistija - obhajilo je sestavni del evharistije - svete maše. Obed je sestavina

P. BAZILIJ

dnevni opravil. Hrana je živilo, naj bo telesna ali duhovna. Razumljivo, da moremo biti tako kot vse maše deležni tudi obhajila. Ovira je samo smrtni greh.

Poročna maša. Obhajilo prejme tudi oseba, ki živi daleč od božjih in cerkvenih zapovedi. Nagib za obhajilo neznan.

Nedeljska maša v mestu. Obhajilo prejme skupina mladih. Takoj odidejo iz cerkve in si zunaj ogledujejo še nezaužito hostijo. Pri tem se hihitajo in šalijo; še več: norčujejo je.

Maša v podeželski cerkvi. Solarčka gresta od obhajila, komaj zadržujeta smeh. V klopi hostijo

veselo pohrustata.

Kaj se je zgodilo z nami? Je obhajilo zato izgubilo svetost, ker je postalo množično? Ker pri mnogih ni razumljeno kot Kruh, ampak kot kruh, ki ga brezbrizno razmetujejo?

Menda nam je Slomšek naročil: Če pade kruhek ti na tla, poberi in poljubi ga! Malokdo se še ravna po tem navodilu.

Ker imamo malomaren odnos do zemeljskega kruha, se ni čuditi, da kopni spoštovanje do nebeškega.

Ob tem kratkem članku sem se zamislil. Že dolgo sem se pripravljaj nekaj podobnega napisati v Misli.

K poročni maši, ki jo omenja članek, bi iz svoje izkušnje dodal še pogrebno. Tu v Avstraliji navadno sprejemo pokojnika na pokopališče po pogrebni maši, kjer prav tako prihajajo velikokrat k obhajilu ljudje, ki so popolnoma nepripravljeni, ki že leta in leta niso bili pri spovedi, večkrat tudi le civilno poročeni. Po obnašanju in po obrazih vidim, da so samo sledili drugim, ker jim je kot sorodnikom ali vsaj bližnjim znanec pokojnika nerodno ostati v klopi.

Pri poročnih mašah opažam poleg obhajancev, ki ne bi smeli k obhajilu, tudi veliko nespoštovanja do Najsvetejšega v tabernaklju. Kakor da cerkev ni nič drugega kot dvorana, kjer se vršijo poroke. Dokler ne pride nevesta, je na vrsti glasen pogovor, ki ga spremlja smeh in celo krohot - nobenega spoštovanja do svetega kraja, nobenega izraza vere, da je v tabernaklju Jezus sam pod podobo kruha. Pri mešanih zakonih, ko je v cerkvi polovico nekatoličanov, bi z njihove strani tako obnašanje še nekako razumel. A katoličani bi jim morali biti zgled, kaj se pričakuje od obiskovalca cerkve. Da pa so naši verniki včasih še slabši od drugih gostov, nam ni ravno v čast. Po prihodu neveste se družba sicer umiri, a je še vedno daleč od sodedovanja pri mašni daritvi. Namesto da bi molili za novoporočenca, pasejo radovednost. Vse je važnejše kot to, kar se godi na oltarju ali ob slovesnem trenutku obljube zvestobe pred Bogom.

Zdi se mi, da tudi mnogi katoličani sploh ne vidijo več razlike med zakramentom zakona in civilnim zakonom, ki je za katoličana le uzakonjenje grešne zveze pa nič več. Ločitve so žal tako splošne in pogoste in skoraj vsaki sledi kaj kmalu drugi, civilni zakon - seveda z istim zunanjim pompom in ponovno obljubo "večne zvestobe", da ljudje vržejo eno in drugo v isti koš. Samo da je slovesna poroka in spet bela nevestina obleka ter po ceremoniji dobra postrežba pri mizah, pa je vse lepo in prav. Da, za nas površneže. Bog, ki nam je dal

zakramente in je tudi dejal: "Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči!" pa gleda in sodi drugače. In zato mora drugače na vse to gledati tudi Cerkev.

Morda je to napačno enako vrednotenje zakramenta zakona s civilnim zakonom vzrok, da je tudi pri običajnih nedeljskih mašah večkrat kako obhajilo, ki ni na mestu. Oseba ne more dobiti odveze pri spovedi, ker je poročena samo civilno (največkrat ločena in se v cerkvi ponovno poročiti ne more). Razumljivo, da tudi k obhajilu ne more. Pa prihaja med ostalimi verniki, kot bi hotela pokazati, da je vse prav pred Bogom in ljudmi. Morda si celo misli: Če bi ne bilo prav, bi me duhovnik pač ne obhajal. Ako bi duhovnik tako osebo enostavno preskočil, bi pa verjetno dvignila proti njemu vihar, da jo je javno osramotil. Ne, tega duhovnik ne sme storiti. Z osebo lahko govori zasebno in ji razloži njeno stanje. Če posluša, je prav, če vztraja pri svojem, jo mora obhajati, četudi ve, da je prejela obhajilo nevredno ter si nakopala ponovno na dušo greh - božji rop.

Drugo, kar me skrbi in žalosti, pa se pri nas dogaja vsakokrat, kadar imamo mašo na prostem. Precej mladine (pa tudi žal nekaj starejših) se zbira med cerkvijo in razredom, kjer niti ne vidi na oltar, četudi posluša petje ter po zvočniku sliši mašnikove molitve in pridigo. A kaj, ko so misli bogved kje! Razgovor med njimi teče vso mašo, kot bi se vse leto ne videli in se morajo nujno pogovoriti. Ko pride čas obhajila, se vsi po vrsti za ostalimi verniki premaknejo pred votlino ter prejmejo obhajilo. Potem po takoj nazaj na svoje mesto in klepet se nadaljuje. Niti pol minute zahvale v zavesti, da so prejeli Kristusa. Ko po obhajanju nešem ostanek božjega Kruha v cerkev, povešam oči, da ne vidim istih obrazov v klepetu in smehu, katere sem komaj pred dobro minuto obhajal... Škoda, da so nekateri tako daleč od vere v božjo pričujočnost pod podobo kruha.

Za konec pa iz Pesmi slednice, iz bogoslužja praznika Rešnjega telesa in krvi, ki ga obhajamo v juniju:

**Kdor uživa, razdeliti
ga ne more, ne zlomiti,
celi Jezus pride vanj.**

**Kakor eden tisočeri,
vsak ga prejme v isti meri,
za nikogar ni ga manj.**

**Dan je dobrim, dan krivičnim,
le z učinkom prav različnim:
za življenje ali smrt.**

**Grešnikom je v pogubljenje,
dobrim v večno je življenje,
dvojen, glej, je vstop odprt.**

SPOMIN svetega Rešnjega Telesa in Krvi slavi avstralska Cerkev na nedeljo po koledarskem prazniku, ki je v četrtek. Letos torej v nedeljo 18. junija. Po slovesni maši bomo imeli procesijo na cewrkvenem dvorišču, kjer bo tudi prvi blagoslov, po vrnitvi v cerkev pa zaključni. Te procesije so bile po Sloveniji vsepovsod lepo obiskane in dobro vodene, vsaj do leta 1945. Pod komunističnim režimom so bile prepovedane "zaradi oviranja prometa" in so se okrnjene ohranile le v nekaterih krajih. Sedaj se zopet uveljavljajo. Namen takih procesij je, da z njimi javno izpovemo vero v Jezusovo navzočnost pod podobama kruha in vina, obenem pa se s tem Bogu zahvalimo za ta njegov neprecenljivi dar.

CANBERRA ima slovensko mašo na nedeljo 18. junija in sicer že ob štirih popoldne. Tudi tam bomo imeli po maši Telovo procesijo in nato blagoslov z Najsvetejšim. Ker se bo takrat že mračilo, bomo imeli v rokah svečke.

Tudi v juliju (v nedeljo 16. julija), kakor v ostalih dveh zimskih mesecih (v avgustu in septembru) bo maša že ob štirih popoldne in ne ob šestih zvečer, ko je že popolna tema.

FIGTREE je na sporedu za mašo vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob petih popoldne. Procesijo svetega Rešnjega Telesa bomo imeli na nedeljo 25. junija ob petih popoldne, nato sledi maša.

NEWCASTLE pride spet na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 30. julija. Gotovo pridite vsi, da bo maša čim bolj naša in petje čim lepše. Kraj: cerkev Srca Jezusovega, Hunter Road, Hamilton. Pred mašo bo prilika za sveto spoved, po maši pa naša običajna čajanka v cerkveni dvorani. Obvestite se med seboj!

PRAZNIK SRCA JEZUSOVEGA je v petek 23. junija. Pri večerni mašo ob sedmih bo posvetitev Srcu Jezusovemu z blagoslovom. - Ob desetih zvečer pa bo začetek celonočne molitve v cerkvi sv. Benedikta na Broadwayu, kot že dolga leta. Začne se s sveto mašo in z mašo tudi konča. Vmes pa bodo razne pobožnosti: križev pot, molitev rožnega venca, premišljevanje..., vseskozi pa tudi prilika za zakrament sprave. Vabljeni ste, da ostanete kakor dolgo pač morete. Saj je to lepa prilika, da zadoščujemo Jezusovemu Srcu za številne žalitve, božje rope, malomarnosti in mlačnosti vsega sveta.

STOJNICA bo spet na vrsti v četrtek 6. julija.

Misli, junij 1995

SV. RAFAEL SYDNEY

*Fr. Tomaž Menart, O. F. M.,
Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

Zopet se priporočamo za primerne predmete v uporabnem stanju, pa tudi za pomoč pri prodaji.

KRSTI - Luke Visočnik, Brisbane, Qld. Oče Martin, mati Lea r. Foreman. Botra sta bila Damian in Sara Visočnik. - Župna cerkev sv. Tomaža, St. Lucia, Qld., dne 26. marca 1995.

Joshua Eduardus Bazika, Penrith, NSW. Oče Borislav, mati Irawati r. Yamin. Botroval je Ivan Kekič. - Sv. Rafael, Merrylands, 7. maja 1995.

Adrian Matthew Hropič, Liverpool, NSW. Oče Milenko, mati Linda r. Brala. Botra sta bila Jeff in Ana Cindrič. - Župna cerkev Vseh svetnikov, Liverpool, dne 7. maja 1995.

Novokrščencem, njihovim staršem in botrom iskrene čestitke k prejemu krsta, s katerim so malčki postali božji otroci, starši in botri pa sprejeli dolžnost skrbeti za njih duhovno življenje.

POROKI - Robert Pečovnik, St. Marys, NSW, sin Franca in Berte r. Urig, rojen in krščen v Sydneyu, in **Cindy Critcher**. Priči sta bila Steven Cooke in Peter Critcher. - Župna cerkev sv. Mateja, Windsor, NSW, dne 17. septembra 1994.

Robert Francis McAuley, Dapto, NSW, sin Vincenca in Patricije r. Gleeson, rojen v Moruya, NSW., krščen v Batmans Bay, NSW, in **Marjetica Bolko**, Yagoona, NSW, hčerka Bruna in Lidije r. Venika, rojena v Sydneyu, krščena v Guildfordu, NSW. Priči sta bila Phillip McAuley in Irenka Bolko. - Sv. Rafael, Merrylands, med poročno mašo v soboto 29. aprila 1995.

Obema paroma (prvememu žal malo kasno) naše iskrene čestitke. Naj jima Bog naklanja obilni blagoslov!

Marjetici McAuley naj še posebej izrečem naše

MAŠA ZADUŠNICA

za pobite domobrance in slovenske četnike
ter vse naše žrtve vojne in državljanske vojne
bo v nedeljo 25. JUNIJA 1995 ob 9.30 dopoldne
v slovenski cerkvi svetega Rafaela,

311 Merrylands Road, Merrylands, N.S.W.

Maši sledi komemoracija v cerkveni dvorani.

Vsi prisrčno vabljeni

v duhu resnične slovenske narodne sprave!

V imenu Nove Slovenske Zaveze:

Stanko Aster-Stater

Jože Košorok

Marjan Štravs

Ljenko Urbančič

najboljše želje k zakonu z Robertom. Vsa leta je bila tesno povezana z našim verskim središčem. Bila je članica mladinskega zbora, nato je pela pri cerkvenem mešanem zboru in bila prva tajnica našega župnijskega sveta. Tudi sicer je bila vedno pripravljena za pomoč, kjer je bilo treba. Pri tem ji je bila lep zgled vsa njena družina, ki nam vedno rada pomaga. Tudi Marjetinega življenjskega druga Roberta že poznamo. Četudi ni slovenskega rodu, je že nekaj let s svojo zaročenko Marjetico prihajal med nas v Merrylands. Upamo, da nas tudi po poroki ne bosta pozabila. Bog vaju živi, Marjetica in Robert, na mnoga srečna leta!

S POKOJNIMI nam tudi v maju ni bilo prizanešeno. Kar preveč jih umira med nami, kar nas resno opominja, da bomo slejkoprej vrsti sledili tudi mi.

V torek 2. maja 1995 je v Concord bolnišnici v Sydneyu sklenil svoje zemeljsko življenje CIRIL SKALA. Rojen je bil 27. aprila 1916 v vasi Krvavčev vrh, fara Semič, v družini štirinajstih otrok Matije in Neže r. Movern. Kmalu po koncu vojne je došel od doma. V Nemčiji se je poročil z Adelhaido (Heidi) Schindler. Leta 1949 sta emigrirala v Avstralijo ter pričela v Bonegilli, predno sta prišla v Sydney. Ciril je bil izučen v čevljarstvu, ki ga je opravljal - le nekaj časa je delal tudi kot klepar - do svoje upokojitve. Dokler je bil zdrav, je rad prihajal v naše središče k službi božji in tudi k prireditvam. Zadnjih nekaj let pa je bolehal na srcu. Ravno na veliki petek, 14. aprila, se je bolezen nenadoma poslabšala. Prepeljali so ga v bolnišnico ter je ob prihodu prejel sveto maziljenje in sveto popotnico. Potem je ob

obisku duhovnika še večkrat prejel sveto obhajilo. Svojo trpljenje je vdano prenašal ter se zaradi bolezni ni pritoževal.

Zakoncema Skala se je rodilo pet otrok. Najstarejša je Tončka, poročena z Robertom Zavone, nato je Peter, za njim Filip, ki je leta 1980 tragično preminul; Sonja je poročena z Adrianom Hosking, najmlajši David pa z Donno. Pokojnik zapušča tudi šest vnukov in enega pravnuka. Poleg imenovanih ima pokojni Ciril v Avstraliji še brata Jožeta, ki živi v Queenslandu, sestri Tončko por. Topolovec in Cvetko por. Stariha, v Kanadi pa je brat Ignac. V domovini sta še brata Viktor in Ivan ter sestre Ivanka, Francka, Nežka ter Lojzka.

Po pogrebni maši v naši cerkvi v petek 5. maja smo spremili pokojnika na zadnji poti na Northern Suburbs pokopališče v Ryde, kjer je našel grob poleg pokojne življenjske družice Heidi.

Istega dne, 2. maja, je v sydneyskem okraju Double Bay umrla v starosti 88 let HILDA RAZBORŠEK. Pokojnica je bila rojena na Dunaju. Več podatkov o njej pa za enkrat žal nimam.

Dne 4. maja je v bolnišnici sydneyskega okraja Liverpool umrla ANA STANIČ r. Krojej. Luč sveta je zagledala 2. julija 1905 v vasi Visolje pri Slovenski Bistrici. Večino svojega življenja je preživela v Beogradu. V Avstralijo je prišla 20. avgusta 1992 k sinu Milanu Krojej. Zadnji čas je bila v Domu počitka kardinala Stepinca v St. Johns Parku. Morala je v bolnišnico, kjer pa zaradi oslabelosti srca ni prenesla operacije. Pogrebna maša je bila 9. maja v hrvaški cerkvi sv. Nikolaja Tavelića, pokopana pa je bila na slovenskem pokopališču v Rookwoodu.

V četrtek 18. maja je v Marrickville, NSW, umrl EMIL SAKSIDA. Po rodu je bil iz Branika (Rihemberk), kjer je bil rojen 1. avgusta 1917. Leta 1945 se je v Gorici poročil z Ido Hvala, doma iz Trnovega pri Gorici. V Avstralijo sta emigrirala leta 1955. Tu se jima je rodila hčerka Aleksandra. Žena Ida je umrla 21. julija 1987 v Prince Alfred bolnišnici v Camperdownu, zdaj ji je sledil še Emil. Pogrebna maša je bila opravljena v soboto 20. maja v cerkvi sv. Birgite v Marrickville, kjer so Saksidovi stanovali, pokopan pa je bil pokojnik na Woronora pokopališču, kjer že počiva njegova življenjska družica.

Vsem pokojnim naš spomin v molitvi, naj jim Gospod podeli večni pokoj pri sebi, vsem žalujočim pa naše iskreno sožalje ob izgubi drage osebe!

MAŠNIŠKA POSVEČENJA bodo tudi letos na praznik sv. Petra in Pavla, v četrtek 29. junija. Žal je duhovniških poklicev vedno manj in vedno manj

trdnih. Izziv za nas, da ne popustimo v molitvi in goreči prošnji za mnogo dobrih in svetih duhovnikov. Pri večerni maši tega dne se bomo posebej spomnili letošnjih novomašnikov in vseh tistih, ki jih Bog kliče v svoje vrste, da bi imeli dovolj poguma in bi odgovorili z veseljem in

odločnim "Da!" ter zvesto sledili božjemu klicu.

CAR RALLY je na sporedu za nedeljo 20. avgusta po maši. Vabimo mladino in odrasle, da se pravočasno prijavijo, gotovo pa vsaj eno nedeljo pred to prireditvijo.

P. VALERIJAN

Eno od številnih najdenih množičnih grobišč kočevskih gozdov

Letošnje spominske prireditve

ODHAJAŠ letos morda domov na obisk? Če ti je za kaj več kot le za obhajanje 50. obletnice konca vojne in s tem pričetka komunistične diktature, potem so ti na razpolago sledeče prireditve. Na zadnji seji, 28. marca 1995, jih je določil Slovenski spominski odbor, sestavljen iz predstavnikov katoliških organizacij za Slovence po svetu, Družine in Nove zaveze. Prireditve bodo v Sloveniji ob letošnji 50. obletnici konca vojne, begunstva, poboja domobrancev in peti obletnici demokracije v Sloveniji.

9. in 10. JUNIJ - znanstveni simpozij v Škofovih zavodih v Šentvidu v Ljubljani o vojni in povojnih dogodkih v Sloveniji (organizira Teološka fakulteta).

18. JUNIJ ob enajsti uri - maša za pobile domobrance in druge žrtve vojne na TEHARJAH.

20. JUNIJ ob peti uri popoldne - slovesna maša celovškega škofa Kapellarija (ob somaševanju nekaterih slovenskih škofov) v VETRINJU.

23. JUNIJ ob sedmih zvečer - slavnostna akademija v Škofovih zavodih v Šentvidu v

Ljubljani. Pripravlja jo društvo Slovenija v svetu, nastopile naj bi skupine skupnosti naših rojakov na tujem.

24. JUNIJ ob deseti uri - zahvalno romanje in slovesna maša Slovencev v svetu pri Mariji Pomagaj na BREZJAH. Mašo vodi msgr. Metod Pirih, škof za Slovence po svetu.

24. JUNIJ ob pol sedmih zvečer - maša za domovino v stolnici v LJUBLJANI. Glavni mašnik nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar.

25. JUNIJ - maša zadušnica za pobile domobrance in druge žrtve vojne v KOČEVSKEM ROGU. Somašujejo slovenski škofje iz domovine in sveta, vodi pa nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar.

29. JUNIJ ob osmih zvečer - Resurrecturis, glasbeno-dramska uprizoritev na besedilo, vzeto iz Črne maše dr. Tineta Debeljaka (sodelujejo orkester, zbor in solisti) v Cankarjevem domu v LJUBLJANI.

Vključi v spored svojega obiska tudi gornje datume in njih spominske prireditve!

IZPOD TRIGLAVA

UVODNIK v tej številki MISLI se lepo bere. Toliko iskrenih misli in toliko poštene logike je v njegovih stavkih. Človek bi mislil, da bo ves slovenski narod pritrtil nadškofovim besedam in bodo bivši komunisti vsaj umolknili če se že ne pridružili v delu za narodno spravo. Pa se bojim, da bo šla tudi ta lepa priložnost ob petdesetletnici mimo. Tovariši nasprotujejo spravi na vsakem koraku. Ne dolgo tega, ko smo brali o načrtih za spomenik vsem žrtvam vojne in revolucije. A zdaj je prišlo na dan, da bo veljal samo za tiste, ki so padli pred 14. majem 1945. V dogovorih ni bilo nobene omembe tega datuma, ki izključuje ravno vse doslej zamolčane umore po končani vojni: teharske žrtve in žrtve Kočevskega roga pa ostalih množičnih grobov po slovenski zemlji. Nov dokaz, kako se tovariši otepajo krivde, s tem pa seveda sprave.

MESTO LJUBLJANA je dobilo naslov "Vrt miru". Ta častni naslov je sprejelo od mesta Strasbourg v letošnjem aprilu, iskat pa ga je šel tja ljubljanski župan Dimitrij Rupel. Začetno idejo za podelitev tega naslova mestom je dala Holandija in pred leti izbrala kot prvo mesto Ottawa v Kanadi. Po enem letu je ta naslov dobila Budimpešta, nato Washington, Varšava, Berlin in končno Strasbourg. Ta je za to leto izbral Ljubljano "za njeno in Slovenije konstruktivno delo miru v Evropi". Katero mesto bo za svojega naslednika drugo leto izbrala Ljubljana, pa seveda še ni odločeno.

Poleg častnega naslova je Ljubljana ob tej priliki dobila holandski dar 4.000 tulip, ki so narodna

cvetica Nizozemske. Obenem bo en slovenski študent umetnosti dobil štipendijo za študij na Holandskem.

PIREDITVE ob 50-letnici konca druge svetovne vojne in zmage nad nacizmom in fašizmom (žal pa ne moremo vključiti tudi tretjega -izma - komunizma, ki je še skoraj pol stoletja po vojni izvajal diktaturo), so se pričele v Sloveniji na soboto 13. in nedeljo 14. maja. Sobotno proslavo so začeli predstavniki krščanskih demokratov, ki so na prireditvi na ljubljanskih Žalah združili praznovanje konca vojne in peto obletnico konca komunizma v Sloveniji. Ob spomeniku padlih za samostojno Slovenijo je predsednik stranke Lojze Peterle ocenil, da je boj slovenskih domoljubov proti naci-fašizmu vreden trajnega spomina, žal pa je komunistična partija sprožila državljansko vojno, izvedla revolucijo, množične poboje in progone ter končno uvedla totalitarno vladavino.

Zvečer je bila slavnostna akademija v Cankarjevem domu, ki se jo je udeležilo okrog 1400 povabljenecv. Predstavniki krščanskih demokratov in opozicijskih strank (razen demokratske) se akademije iz protesta niso udeležili. Glavni govornik je bil predsednik države Milan Kučan, po katerem preteklost ne more biti naš program, zato naj prenehajo delitve, ki izvirajo iz obdobja med vojno in po njej. Z drugo besedo: Pozabimo žrtve revolucije, ne iščimo krivcev, pa bo vse dobro in prav! Nobenega priznanja ni treba, torej tudi nobene sprave! Partija ima čiste roke in se je borila samo proti okupatorju...

V nedeljo 14. maja zjutraj je bila v stolnici slovesna maša za domovino, ki jo je daroval ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Udeležili so se je tudi nekateri politiki, med katerimi sta omenjena v prvem poročilu vodja krščanskih demokratov Lojze Peterle in vodja Ljudske stranke Marjan Podobnik.

V nagovoru je nadškof poudaril, da je "v teh dneh praznovala vsa Evropa. Vsa srečanja, bogoslužna in vojaška, pa so potekala v znamenju sprave. Evropa se zaveda, da brez sprave ni prihodnosti. Zato pa ne moremo razumeti, da je pri nas v nekaterih krogih tako malo pripravljenosti. Ne samo, da obnavljajo staro sovraštvo, ga poglobljajo in netijo nove sovražnosti, temveč jasno in glasno ponavljajo, da sprava pri nas ni mogoča..."

Nadškof in slovenska Cerkev se veliko trudita za spravo, brez katere ni narodove prihodnosti. Odziva z nasprotne strani pa žal ni in ni.

Za pomoč in nasvet za zmerno ceno

**KOBAL & ASSOCIATES
SOLICITORS & ATTORNEYS**

Dorothy Kobal B.Com L.L.B.

81 Spring Ave,
(P.O. Box KL 806) Kings Langley 2147
(T) (02) 838 0334 (Fax) (02) 674 4583

Conveyancing, Wills & Probate, Small
Business, Litigation and General Advice.

Podobno kot Kučan je govoril pri slavnostnem zasedanju parlamenta v nedeljo dopoldne tudi Jožef Školjč, predsednik zbora. Po njem nam "igra z novimi in starimi travmami ne more dati ničesar." Torej spet: pozabimo pretekle krivice in ne obujajmo spominov na tiste, ki so jih delali!... Razumljivo so na tej slavnostni seji manjkali poslanci krščanskih demokratov in tudi social-demokratske stranke.

Tudi osrednja državna prireditelja na Trgu republike, ki je nadomestila prej nameravano vojaško paradno, med udeleženci ni imela predstavnikov opozicijskih strank. Vihrale so zastave z zvezdo, nastopili so borci NOB-a poleg veteranov osamosvojitvene vojne leta 1991, skupina izgnancev, ujetnikov, internirancev in drugih žrtev vojne... Seveda ni bilo med njimi žrtev komunizma, četudi se je slavnostni govornik dr. Janez Dernovšek poklonil spominu vseh, ki so v zadnji vojni padli za sanje o svobodi. Po njegovem prepričanju (?) med bojem proti nacifašizmu in proti njegovemu dvojčku stalinizmu ni in ne more biti nasprotja. Kako poceni besede člana bivše KP! Kaj niso komunisti prav v Stalinovem imenu pri nas začeli revolucijo in gradili novo Slovenijo po njegovih krvavih načelih?

Nekje sem bral in kar drži, da se je Slovenija s takim proslavljanjem 50-letnice predstavila svetu kot šolarček demokracije, ki ni napravil popravnega izpita...

MSGR. LOJZE ŠKRLJ, dolgoletni vikar tržaškega škofa za Slovence v tržaški škofiji, je odšel k Bogu po plačilo. Svojo odgovorno službo je opravljal 26 let, dokler ga ni leta 1992 nadomestil Msgr. Franc Vončina. Pokojnik je dočkal osemdeset let. Vsa leta je daroval za zamejske rojake in je poleg dušnopastirskega dela sodeloval tudi pri goriškem "Katoliškem glasu" ter pri slovenskih oddajah tržaškega radia.

MISLI so se v aprilski številki ponorčevale iz italijanske "naglice", ki je dvajset let obljubljala slovenski manjšini televizijski program. Celo sliko zamejskega rojaka so objavile, ki sedi pred s pajčevino prepreženim TV-zaslonom in zaman čaka... No, ne verjamem, da so Misli s to objavo kaj pripomogle, a možak ne čaka več zaman. Zadeva je stekla. Tržaški Slovenci so dobili štiri ure tedenskega TV-sporeda v slovenskem jeziku. Gledajo ga na Tržaškem in Goriškem, a žal zakon ne dovoljuje, da bi program oddajali tudi za

Misli, junij 1995

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS

ALDO and JOE

MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

videmsko pokrajino. Za enkrat je TV-vodstvo prišlo iz Radia Trst A - glavni pri tem je brat pokojnega Melbournčana Marjana Opelta - v pomoč pa so dobili dva časnika, snemalca in režiserko.

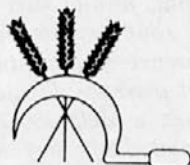
Je pa zanimivo primerjati zaščito slovenske manjšine v Italiji z zaščito italijanske manjšine v Sloveniji. Medtem ko so naši zamejski rojaki po dvajsetletnem čakaniu končno dobili komaj štiri ure TV-sporeda na teden, v našem Kopru že vrsto let oddajajo v italijanščini po deset ali enajst ur na dan. Ko bi se naši italijanski sosede od nas naučili vsaj malo tolerantnosti...

MSGR. ALOJZA TURKA, bivšega beograjskega nadškofa, so 25. aprila slovesno pokopali v Novem mestu, kjer je preživel leta svojega pokoja. Pogrebne molitve je vodil sedanji beograjski nadškof dr. France Perko, ob udeležbi desetih škofov ter nad devetdeset duhovnikov in redovnikov ter velike množice vernikov. Pokojni nadškof je vse svoje duhovniško življenje razdal vernikom na Balkanu, kjer se je leta 1934 po novi maši pridružil škofu Gnidovcu v Skopju. V Beograd je prišel leta 1959. Bil je neutrujen apostol Kristusove blagovesti in misijonar Njegove ljubezni, pospeševatelj ekumenizma in prijateljstva med verniki različnih veroizpovedi. Naj mirno počiva v domači dolenski zemlji, njegova duša pa naj uživa plačilo pri Bogu, kateremu je tako zvesto služil vse svoje življenje!

THE GRAINERY BAKE HOUSE

Phone 846 7700

Melbournskim rojakom
se toplo priporočamo
z raznovrstnim domačim
pecivom, kruhom in še
drugimi dobrotami naše peči.
F. M. P. BRAČKO

1/110 JAMES STREET, TEMPLESTOWE 3106

ŠOLA V NEKDANJEM HLEVU IN ZAČETEK JOŽEFINK (1866)

ANNIE MacKillop je prišla v Penolo proti koncu leta 1865, da bi pripravila vse potrebno, dokler ne prideta za njo tudi sestri Mary in Lexie. Ker šolskega poslojja ni bilo na razpolago, je morala cerkev služiti za učilnico. V Penoli je takrat že delovala zasebna šola, ki jo je v svojih hiši vodila neka Miss Johnson. Učenci so morali plačevati šolnino. Za katoliško šolo pa so sestre MacKillop odločile neobvezno šolnino. Plačevale bodo le tiste družine, ki bodo to zmogle.

Ker je bil stric Donald v Penoli lastnik hotela "Royal Oak", je Annie začasno stanovala pri njem. Ko sta po novem letu 1866 prišli za njo še sestri Mary in Lexie, so vse tri skupaj najele Winella Cottage. Tu so stanovale in imele tudi šolo, poleg že omenjenega pouka v cerkvi. Kmalu pa so dobile v uporabo za šolo opuščen hlev, ki ga je njun brat John preuredil v šolski prostor.

Ko je John dobil službo, je bl. Mary upala, da bo on prevzel srkb za vzdrževanje družine MacKillop. Vedela je, da sama ne bo mogla več dosti pomagati, ko bo stekel šolski pouk. Dohodkov od poučevanja bo komaj dovolj za vzdrževanje sester. Naša blažena je ob neki priliki zapisala, da je s sestrami živela zelo skromno in so morale biti marsikdaj zadovoljne le s kruhom in sirupom. Žal pa je že naslednje leto John v nesreči izgubil življenje in spet je nastalo vprašanje, kako pomagati družini MacKillop.

V Penoli je mogla imeti bl. Mary pogostejše stike s Fr. Woodsom. On ji je pomagal do prvega koraka. Na praznik sv. Jožefa, 19. marca 1866, je bl. Mary oblekla preprosto črno obleko. Ljudje so ob tem sklepali, da se ustanavlja redovna skupnost. Že naslednji dan je "The Border Watch" poročal, da "ima sestrsko šola v Penoli 33 učencev in dobro deluje".

Fr. Woods se je, rešen skrbi glede učiteljic, posvetil izboljšanju šolskih prostorov. Mary je vesela zabeležila svoje upanje, da bodo dela končana do božiča. Vendar se je to zgodilo šele naslednje leto po veliki noči.

Adelaidška škofija, v katero je spadala tudi Penola, je bila štiri leta brez škofa. Končno je bil leta 1866 imenovan na to mesto frančiškan dr. Lawrence Bonaventura Sheil, a vzelo je nadaljnih devet mesecev do njegove namestitve. Ko je bil Fr. Woods v Melbournu pri njegovem posvečenju, ga je tamkajšnji škof vabil, naj ostane pri njem. A zadržala ga je misel na sestrsko ustanovo bl. Mary. Četudi je adelaidski generalni vikar nasprotoval njegovemu delu za šole in sestre, je bil novi škof z

NA POTI DO OLTARJA

AVSTRALIJA JE DOBILA SVOJO PRVO BLAŽENO – MARY MacKILLOP

njim v popolnem soglasju. Sheil je Woodsu zaupal skrb za šolstvo ter ga imenoval za vzgojnega ravnatelja in nadzornika vseh šol v adelaidski škofiji. Tako se je moral službeno preseliti iz Penole v Adelaido, še prej pa je hotel končati gradbena dela v penolski fari.

Važen mejnik za jožefinke je 21. november 1866. Ta dan so si bl. Mary, njena sestra Lexie in Blanche Amsinck nadele redovno obleko. Odslej so jih ljudje na splošno imenovali "sestre". Tudi škof Sheil je v pismih Mary vedno nazival kot "sestro Mary". Naša blažena je bila vesela, da so se njene sanje pričele uresničevati. Mami je pisala: "Vem, da bo tvoje srce žalovalo, ko se je najina ločitev uresničila prej kot si pričakovala. Toda ali nama ni Bog s tem izkazal posebno milost?..."

Prvi dve postojanki sester sv. Jožefa sta bili Penola in bližnji Mt. Gambier. Tema je sledila Adelaida. V tem času se je sestram pridružila kot postulantka še Julia Fitzgerald.

Pisma bl. Mary mami ob teh prvih uspehih so bila polna hvaležnosti. Mamo je spominjala, kako ji je še kot dekletu pogosto govorila, naj vedno išče in želi spolnjevati le božjo voljo. Takole ji piše: "...Otrok, ki te je izmed vseh najbolj ljubil, te zdaj zapušča, ko je spoznal, da je taka božja volja." Mati Flora se je bala, da njeni otroci v duhovnih poklicih ne bodo uspešni in stanovitni, ker so morda podedovali očetovo nestalnost in vihravost, ob katerih ljudje o očetu niso imeli najboljšega mnenja. Toda bl. Mary je mamo potolažila, da bodo otroci uspevali in vztrajali v svojih poklicih zaradi idealov, ki jim jih je mama vcepila.

NENAKLONJENOST SORODNIKOV

Sestra Lexie je bila negotova glede svojega redovnega poklica. V glavnem zaradi sorodnikov, ki so menili, da je premlada za zrelo odločitev. Imeli so vtis, da je vstopila k sestram zaradi pritiska s strani bl. Mary, kar pa ni imelo nobene podlage. Ta del sorodnikov ni imel pravih pojmov glede redovnega poklica na splošno. Niso znali ceniti Maryne odločitve, zato z njihove strani naša blažena ni dobila nobenega odobravanja in moralne opore. Menili so, da je kaj predrzna misel ustanovljati novo redovno družbo, ko jih je že

dovolj. Glavni nasprotnik je bil stric Peter v Duck Ponds. Ko je slednjega Mary prosila za pomoč družini MacKillop, je njena prošnja naletela na gluha ušesa.

Isto je doživel Fr. Woods, ko je iskal pomoči. Tudi njemu se je Peter izgovarjal, da ni premožen. To pa ni bilo res, saj je bil pripravljen prevzeti vso skrb za Lexie, če bi zapustila sestrsko skupnost v Penoli.

Končno je nenaklonjenosti ostalih podlegla celo mati Flora. Mary je zelo prizadelo, ko ji je pisala in karala zaradi njenega vpliva na drugi sestri ter zahtevala, naj gre Lexie takoj v Duck Ponds.

Tako so sorodniki uspeli, da je Lexie res odšla. A kasneje se je izkazalo, da je imela vse pogoje za redovno življenje, zlasti nadpovprečno mero dobrote in velikodušnosti. Ko je bila nekaj let starejša, je vstopila k sestram Dobrega Pastirja. Tam je vztrajala do svoje smrti in veljala za svetniško redovnico.

NASPROTOVANJA IN NAPADI

Fr. Woods je po odhodu iz Penole ostal v rednih stikih z bl. Mary. Dajal ji je napotke, kako naj se razvije družba sester. Sestre morajo ostati preproste in ponižne, da bo njih delo res blagoslovljeno. Vesel ji piše, da je škof zadovoljen s šolskim načrtom, in jo smatra za zelo zmožno, da bo načrt tudi izpeljala.

Toda kmalu po prihodu s škofom v Adelaido so se začele z ozirom na šolstvo težave in nasprotovanja od vseh strani. Tudi kler je gledal kritično na reorganizacijo vzgoje, kakor si jo je zamislil Fr. Woods s škofovo podporo. Prav tako je novoustanovljena družba jožefink medtem postala cilj ostrih napadov. Duhovščina je smatrala novo sestrsko skupnost kot nevarnost za pohujšanje.

Prišlo je celo do pisanja v časopisju. Napadi so bili na pretkan način naperjeni proti šolski reformi in tudi novi sestrski skupnosti. Jožefinke in novi šolski sistem so bile za ljudi isti pojem: kritika enemu je veljala za kritiko drugemu. Res je bil škof naklonjen tako sestram kot šolski reformi, imel pa je okrog sebe dosti ljudi nasprotnega mišljenja, med katerimi je bil tudi njegov generalni vikar.

Koliko je pri vsem tem pretrpela bl. Mary, ve le

Bog. Sestre niso imele potrebnih izkušenj. Ljudje pa so se spraševali: "Le kaj naj pričakujemo od preprostih deklet brez resničnega znanja o duhovnem življenju, ki nimajo nikogar, da bi jih res usposobil?" Tudi verniki včasih tako radi pozabijo na božjo pomoč.

VABILO V ADELAIDO

Ko je Fr. Woods prispel v Adelaido, je našel tamkajšnje šole, v kolikor so sploh obstojale, v zelo slabem stanju. Poslojja so bila nezadostna, učitelji nesposobni in brez prave vzgojne podlage. Kar precej jih je moral odsloviti, nadomestiti z novimi pa jih ni mogel. Tako je moral zaradi pomanjkanja sposobnih učiteljev celo nekatere šole zapreti. Zato je v maju 1867 pisal bl. Mary, naj se pripravi, da pride v Adelaido. Računal je, da bo z njeno pomočjo napravil po šolah red.

Bl. Mary je odšla najprej v Mt. Gambier, da se posvetuje s sestrami. Saj je morala marsikaj urediti, tudi glede sestrskosti, ne le glede šol in učnega načrta. Vse je bilo na njenih ramah.

V maju 1867 je Fr. Woods napisal za jožefinke redovno pravilo. Dodal pa je, da to ni dokončna oblika ter bo treba še marsikaj dopolniti in spremeniti. Adelaidski škof je pavilo odobril. Bl. Mary pa je imela glede družbe sester v marsičem drugačno mnenje. Ko je leta 1873 odšla v Rim, ga je predložila kongregaciji za redovnike. Tam so upoštevali tudi njene želje, ga popravili in dopolnili, da je nastalo iz prvotnega pravila nekaj novega.

P. VALERIJAN

Father
Julian
Tenison
WOODS
(1832-1889),
soustavitelj
jožefink.
Fotografija
je iz dobe
njegovega
delovanja
v Penoli.

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 - Fax (08) 346 3487*

NA prvo nedeljo v mesecu maju, posvečenem naši nebeški Materi Mariji, smo se - kot že dolga leta - tudi Slovenci udeležili marijanske procesije na zemljišču semenišča adelajdske nadškofije. Bilo je lepo sončno vreme - kot da hoče tudi sonce pozdraviti Marijo. In vendar nam je slabo vreme nagajalo ves teden pred nedeljo, da je v nas vstajal dvom, če bo procesija možna. Nebo se je zvedrilo in bilo je res prijetno. Kot navadno se je tudi letos zbrala velika množica raznih narodnosti, jezikov in barv. Na splošno se je pri številu udeležencev čutil mali upad, a ne pri nas Slovencih. Naša skupnost je bila lepo zastopana, le narodnih noš bi bilo lahko več. Škoda, saj dajo pečat narodni skupini.

Letos je bila naša skupnost prvič zastopana pri besednem bogoslužju. Rosemary Poklar je brala prošnjo v slovenščini, izstopala pa je od vseh nastopajočih v narodni noši, ki doprihese svoj čar. Ko nam je v dneh po procesiji poslal nadškof Leonard Faulkner zahvalno pismo za sodelovanje, je Rosemary in njeno narodno nošo posebej omenil in poudaril, da je bil ponosen na našo skupnost, ki je dala zbrani množici raznih narodnosti svojski pečat. Naj bo njegova pohvala vzpodbuda nam vsem, da bi ob takih prilikah pokazali na Slovenijo z našo barvitostjo noš ter z veliko udeležbo javno priznali tesno povezanost našega naroda z božjo Materjo Marijo. Če se bomo radi zatekali k njej in v njeno materinsko varstvo, bo ona prosila za našo skupnost in naš narod.

Na drugo majsko nedeljo pa smo praznovali dan, ki je posebej posvečen našim materam. Ob desetih smo imeli mašo za naše žive in pokojne mame, vse prisotne pa so dobile rdeč nagelj s slovensko zastavico.

Po maši je bil materam v počastitev še kratek kulturni spored, ki ga je pripravila gospa Stanka Sintič. V prepletanju nastopov mladih in najmlajših je bil spleten lep venec hvaležnosti in spoštovanja mamicam. V takih trenutkih spoznaš, koliko iskreno

plemenitega prihaja iz src otrok, ki hočejo izraziti svojo ljubezen do najbližjega in najdražjega bitja.

Ob koncu kulturnega sporeda so nekatere mame dobile posebno cvetlico v zahvalo za skrb in pomoč naši skupnosti.

Pred mašo je nekdo vprašal, katera bo "mama leta"? Po pravici bi morale kar vse mame dobiti to priznanje. Saj ni toliko izbiranje mame leta, kot samo skromna zahvala za vztrajno sodelovanje in pomoč verskemu središču. Saj nekatere izmed mater leta in leta pomagajo in se nikoli ne naveličajo. Včasih si postavljam resno vprašanje, kaj bo, ko teh skrbnih in požrtvovalnih žena ne bo več med nami? Ali bodo mlade žene še pripravljene tako pomagati? Nekatere gotovo. Druge pa se rade izognejo, ali pa se oddaljijo, da ne čutijo več obveze in odgovornosti.

Hvala Bogu, niso vsi mladi taki. To se je pokazalo tudi na sam materinski dan: nekateri mladi so z vso ljubeznijo delali še in še. Rad bi se zahvalil vsem, posebej pa Rosemary Poklar, Carmen Jenko (Kalc) in pa Filipu Ivančiču. Letos so tudi prvič moške stregli ženam in materam, da je bil tako to res njihov dan.

V imenu mater in žena: Bog povrni vsem za sleherni pozornost in delo!

Poleg veselja pa v našo skupnost vedno pogosteje prihaja tudi žalost: zvesta sestra smrt, ki bo slejkoprej obiskala vsakega. Tokrat se je v torek 25. aprila nepričakovano ustavila na domu družine Pungerčar. Od srčne kapi zadeta in brez slovesa je odšla k Bogu IVANKA PUNGERČAR. Mož Lojze je mislil, da spi. Ogovarjal jo je, pa ni bilo več odgovora. Na predvečer pogreba smo zmolili rožni venec, na dan 29. aprila je bila maša zadušnica. Nato smo pospremili pokojnico iz naše cerkve, kamor je vsa leta rada zahajala, k večnemu počitku na pokopališče Enfield Rose Park.

Pokojna Ivanka se je rodila 7. oktobra 1929 v Semiču v Beli krajini in družini Pintarič. Ko je bila stara devetnajst let, je pobegnila v Avstrijo, leta 1950 pa je emigrirala v Avstralijo. Pungerčarjevi so najprej živeli v Melbournu, potem v Perthu, kasneje pa so prišli med nas v Južno Avstralijo. Oba starša Pungerčar sta bila ves čas aktivna v slovenski skupnosti. Kadar koli je bilo treba kaj mizarskega dela, je Lojze rad pomagal, Ivanka pa kot gospodinja. Zato jo bomo pogrešali. Pogreb je pokazal, kako je bila znana in spoštovana. Seveda pa jo bosta poleg moža najbolj pogrešala hčerka Ana in sin Slavko ter vnuki. Na vse je bila pokojnica po materinsko skrbeče navezana. Vsem bodo nanjo ostali lepi spomini.

Naj pokojna Ivanka, ki je živel za Boga, družino in slovensko skupnost, počiva v miru božjem! Možu Lojzetu, hčerki Ani por. Brown in sinu Slavku z družinama ter vsem sorodnikom iskreno sožalje.

Za konec pa samo še popravek: v zadnji številki sem pokojno Marijo Zai po pomoti napravil za eno leto mlajšo, kar pa mi gotovo pokojnica ni zamerila. Umrta je v starosti 86 in ne 85 let. Naj počiva v božjem miru!

P. JANEZ

**“KJE SO
TISTE
STEZICE ...”**

so zapeli rojaki ob pogledu na barake, ki so jim bile prvi dom v novi domovini pred mnogimi leti. Trije avtobusi melbournskih Slovencev je obiskalo Bonegillo. Poročilo o tem najdete na strani 189 te številke.

Dragica Gomizel je oblastem poslala pismo s prošnjo, naj bi ostanek taborišča ohranili in napravili muzej. Podprimo njeno idejo!

Foto:
Simon
Novak

TISKOVNI SKLAD
PATRA BERNARDA
ZA NAŠE "MISLI":

\$80.— Milivoj Lajovic; \$50.— Justi Mrak (v spomin pok. bratu Otonu ob drugi obletnici); \$40.— Jožica Paddle, Julij Pretnar, Željko Rob, Jože Kosi; \$20.— Emil Fink, Marija Osolnik, Alojz Čebokli, Antonija Šabec, Mirko Cuderman; \$10.— Marija Spornjak, Marija Kosi, Jožefa Mikuš (v spomin pokojne prijateljice in naročnice Ivanke Pungerčar), Hermina Koroša, Marta Falež, Marko Zitterschlager, Slavko Hrast, Rozalija Kavaš, Viktorija Kofol, Ivan Mejač, Frančiška Šajn, Frederick Nemeč, Jožica Oder, Irena Renko, Zdenka Novak; \$5.— Leopold Urbančič, Janko Menič, Drago Grlj, N. N., Ivana Krnel, Marija Majcen, Marija Grum, Ivanka Penca, Dinko Zec, Maks Krajnik, Ivan Košak; \$2.— Ivan Mervar; \$1.— Martha Jenlenko.

ZA MISIJONE IN NAŠE
POSINOVLJENE MISIJONARJE:

\$30.— Anton Konda; \$20.— Antonija Šabec, druž. Anton Kristan (za lačne), Mirko Cuderman.

ZA LAČNE SIROTE
MATERE TEREZIJE:

\$50.— Jože Kosi; \$20.— N. N., Marija Kosi.

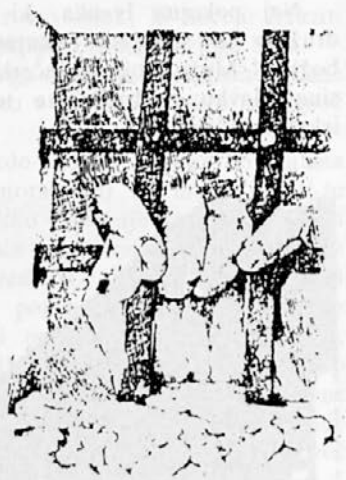
ZA OBNOVO
ROMARSKEGA DOMA
NA SVETI GORI:

\$25.— Gabrijela Brezavšček, Zorka Betežnik.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

MOJE CELICE

/ ŽALE /

Nekateri duhovniki so delali s tako vnemo, kot bi sebi gradili stanovanje. Pater Jozafat - minorit, pater Urban - frančiškan, Petrič in nekateri drugi so bili pravi hrusti. Nobenega dela se niso ustrašili. Zaradi tega so jih večkrat izkoristili. Ko je prišel vagon cementa na postajo, so morali ponoči razkladati ali prekladati kamion. Vračali so se vsi potni in beli od cementa. Prave kopalnice nismo imeli, zato je bilo težko spraviti cement s kože. Pomagali smo si z zalivalniki in smo pri kopanju drug drugega polivali.

Tudi stranišča so bila le zasilna. Blizu je bil stražni stolp. Kdor je ponoči moral na potrebo, se je moral ustaviti in javiti: "Gospod paznik, grem na stranišče!"

V naši sobi je ležalo šestdeset prepotenih teles. Tisti, ki smo bili v "tretjem nadstropju", smo bili deležni vsega izparevanja in drugih neprijetnih duhov. Nismo se jih mogli znebiti. Včasih smo doživljali smešne prizore. Kaplan Mozetič, ki je zelo slabo videl, je zjutraj nesel odejo pred barako. Ob ograji jo je razgrnil, nato jo je obšel z mežikajočimi očmi in s palcem in kazalcem desne roke obiral bolhe ter jih metal na tla. S tal so mu pa po drugi strani spet prihajale na odejo. Bil je suh. Hlače so mu kot na dveh preklah opletale na nogah. Iz čevlja mu je visela ovojka. Z dvignjeno odejo v rokah je bil pravi Don Kihot.

FRANČKOVE SANJE

ŽE prej sem omenil štajerskega duhovnika Frančka Zupana iz Šentklavža nad Rimskimi Toplicami. S svojimi sanjami nam je olajšal marsikatero urico na Žalah. Sanje so se ponavljale iz dneva v dan. Vračal se je v študentska leta. Zdaj je bil v šolskih klopeh, zdaj doma, zdaj na svoji kmetiji v Šentklavžu.

Franček je bil iz revne družine. Živeli so v neki čuvajnici na progih. Tudi dijaška leta je preživel kot revež. Po bogoslovju v

Mariboru je bil posvečen isti dan, ko so Nemci zasedli Štajersko. Ker ga še niso imeli na spisku slovenskih duhovnikov, je do leta 1944 opravljajal duhovniško službo v štirih župnijah, od koder so izgnali duhovnike. Končno je moral v graško škofijo, ker je doma učil slovenske pesmi. Za vse žrtve, dobrote in ljubezen, ki jo je delil med svojimi ljudmi, je po vojni za nagrado dobil štiri leta zapora. Kljub temu je ostal veder. Po naravi je bil tih in sramežljiv, v sanjah pa se je razživel, da je postajal ves razigran. Sanje so še bolj odkrivale njegovo preprostost, odkritosrčnost in dobroto. Zelo je spoštoval svojo mamo, čeprav jo je v mladih letih večkrat pretental.

Ko se je ponoči oglasil, smo mlajši večkrat zlezli s svojih pogradov in obkročili njegovo slamnjačo. Napeto smo poslušali njegove samogovore in se pritajeno hihitali.

Kot dijak je doma v shrambi zdaj pa zdaj odgriznil košček klobase. V sanjah je bilo zaslišanje: "Si ti klobase?" - "Jaz že ne! Podgane so bile. Zobki se poznajo!" Nato je dodal sam s sabo: "Ampak to našo mamo je težko previzati, v dvom sem jo pa le spravil! Oh, ta žvad je zlata vredna! Koliko klobas je Franček že pojedel na njih račun!"

Mama ga je kregala, da rad pleše. V sanjah se je opravičeval: "Pa če se včasih zavrtim, ali mislite, da imam pete skup zraščene? Tista soseda Marjetka je klepetulja. Pravite, da vam je rekla: Merčaj na poba, pob je živ! Ji bom že jaz pokazal. Zvečer jo bom počakal. Kikljo ji bom skup zvezal in jo bom po zadji plati!"

V dijaških letih je bil zaljubljen v neko Milko. Sanjal je, da sta se pogovarjala: "Tebe so vaša mat spucal, mene so pa naša. Bova pa oba spucana!" In se je začel smejati.

V Šentklavžu je imel psa. Ime mu je bilo Rolfi. S tem psom se je v sanjah večkrat pogovarjal. Povsod ga je spremljal. Nekega večera smo se od srca nasmejali. Sanjal se, da je psa privezal. Psa pa je razganjalo. Rad bi se šel ženit. Cvilil je in prosil, da bi ga odvezali. Franček pa ga je poučeval: "Kar tiho bodi! Nikamor ne pojdeš! Kar premagaj se! Nič se ne boš potepal! Tudi mene mama ni pustila, ko sem bil bolj mlad, da bi hodil okrog deklet. Ne pozabi, da si v župnišču! Tudi jaz sem sam. Če moram jaz držati celibat in se moram premagovati, ga boš tudi ti držal. Le cvilil, bo že minilo!"

Svojo sestro Pjepco je v sanjah poučeval, kako mora ravnati s kokošmi. Takrat je bila obvezna oddaja raznih pridelkov in živali. "Ali veš, Pjepca, koliko kokoši smo prijaviili? Le glej, da bo zmeraj enako število na dvorišču! Najprej spusti tiste iz prvega kurnika na dvorišče in črnega petelina; ko se te napasejo, jih zapri in spusti druge. Petelin naj bo pa vedno z njimi. Vedno mora biti enako število! Če bodo izvohali, da jih imamo več, nam bodo vse pobrali. Kakšen jajček pa le mora biti za dom! Za božjo voljo, ali bomo vse dali za skupnost?! Nekaj le moraš imeti pri hiši! Krave so zapisane, prašička smo zapisali, obvezna oddaja,

DNE 18. maja je obhajal 75. rojstni dan papež Janez Pavel II. Iz naše rodne domovine je za to priliko prejel sledeči telegram:

Sveti oče, ob Vaši 75-letnici Vam slovenski škofje, duhovniki, redovniki in redovnice in verni laiki iskreno čestitamo in izražamo najboljše želje.

Zahvaljujemo se vsemogočnemu Bogu, velikemu duhovniku Jezusu Kristusu in božji Materi Mariji za izreden dar Vašega vodenja katoliške Cerkve. Želimo Vam zdravja, moči in luči Svetega Duha, da bi mogli še dolgo ostati na čelu katoliške Cerkve in še naprej delati za mir, spoštovanje življejnja in graditev božjega kraljestva.

Trdno upamo, da Vas bomo mogli v letu 1996 pozdraviti v državi Sloveniji in Vam izkazati našo veliko hvaležnost, spoštovanje, vdanost, zvestobo in ljubezen. V molitvi se Vas vedno spominjamo in se duhovno pripravljamo na Vaš obisk v Sloveniji.

Prosimo za Vaš apostolski blagoslov in Vas pristrčno pozdravljamo – slovenski škofje

PISMO iz vatikanskega državnega tajništva z dne 16. maja 1995 je uradno potrdilo papežev obisk Slovenije prihodnje leto: "... V imenu svetega očeta vam predlagam, da bi bil obisk v nedeljo, 19. maja 1996, na praznik Gospodovega vnebohoda, tako da sveti oče pride v Ljubljano že v soboto, 18. maja..." piše nadškof Giovanni Re.

Na ta zgodovinski obisk dežele pod Triglavom se bo slovenska Cerkva s svojimi verniki dobro pripravila. Geslo priprave se glasi: OČE, POTRDI NAS V VERI, UPANJU IN LJUBEZNI! Naši škofje so ob tem poleg drugega poudarili tudi namen obiska: povečati povezanost Slovencev po svetu z domovino. Zato bomo tudi avstralski Slovenci sledili pripravam na obisk ter bili njihov del.

K LETOŠNJIM

SPOMINSKIM PRIREDITVAM

na strani 173 naj tu dodamo še simpozij o drugi svetovni vojni in njenih posledicah, ki bo 30. junija s pričetkom ob devetih v Kulturnem domu v Tinjah na Koroškem. Simpozij prirejajo povojni begunski študentje graške univerze. Na simpoziju bodo govorili Nikolaj Tolstoj, John Corsellis, dr. Janez Zdešar in torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič.

K sporedu prireditve spada tudi odkritje spominske plošče dr. Tine-tu Debeljaku (umrl v Argentini) na njegovi rojstni hiši v Škofji Loki dne 22. junija ob sedmih zvečer. — Enako odkritje spomenika pesniku Ivanu Hribovšku, ki je kot Balantič postal žrtev revolucije, ob radovljiskem župnišču dne 24. junija ob osmih zvečer. Isto soboto dopoldne bo v Radovljici o pesniku odprta tudi razstava.

davki, saj ne moreš živeti! Ali smo se zato borili, da pojde vse za skupnost in ne veš, kje konča? Težke čase smo dočakali!"

Neke noči je začel kričati: "Joj! Ojoj! Sredi proge sedim in se ne morem premakniti. Glejte, vlak se bliža. Pomagajte mi! Ni več pomoči! Joj! Na! Kar čez polovico me je prerezalo! Kaj bo zdaj z mano? Kje bom zdaj sedel? Zadnjo plat je odneslo!"

Omenil sem že, da se je navezal na Poldeta Klančarja. Neke noči je sanjal, da je bil izpuščen na svobodo. Polde pa je še ostal v zaporu. Zanj je šel moledovat na notranjo upravo.

"Poslušajte me! Zakaj ste sploh zaprli tega človeka? Vi ga ne poznate. To je najboljši človek na svetu. Priden je, delaven. Ko je Zagoršek odšel domov, je postal naš brigadir. Tako je garal, da si je izpahnil rame. Morate ga izpustiti!"

Nekaj časa je bilo vse tiho. Nato je nadaljeval: "Kaj hočete, da vam dam, če ga izpustite? Koliko zahtevate? Glejte, tisto največjo smreko tam v gozdu vam dam, samo da ga izpustite!"

Za Frančka je bila tista smreka največje bogastvo v tistih časih.

Zelo mu je bilo nerodno naslednji dan, ko smo ga dražili, da je podkupoval udbovce in jim ponujal smreko za Poldeta. Ničesar se ni spominjal, zato je mislil, da si sproti izmišljamo. Čudno se mu je pa zdelo, kako bi mogli vedeti za razne njegove skrivnosti.

/Dalje prih./

NA TRIGLAV. V poletnih mesecih odhaja v domovino precej rojakov. Marsikdo bi želel iti na Triglav. Če ste zato, se lahko prijavite p. Tonetu. Vse informacije lahko dobite pri njem, od prvega julija pa tudi pri vratarju na frančiškanski porti v Ljubljani, Prešernov trg 4. Na Triglav bomo šli med tednom, 31. julija ali 7. avgusta (odvisno od vremenskih razmer). Imeli bomo tudi mašo pri Triglavski kapelici. Če se ne boste prej oglasili pri Frančiškanih na Tromostovju, se dobimo 31. julija ali 7. avgusta na ljubljanski avtobusni postaji pod avtobusno številko šest ob 6.15 zjutraj. Od tam gremo z avtobusom do Bleda. Tam presedemo na avtobus za Gorje... Zaenkrat nas je nekaj čez dvajset. Spremljali nas bodo domači izkušeni planinci. Nasvidenje! P. TONE

K sliki iz leta 1990: Na strehi Slovenije sta dve avstralski dekleti. Na levi strani slike je Margaret Rozman iz Melbournea.

MAŠNI NAMENI. V naših nedeljskih oznanilih lahko vsakič preberete, po kakšnem namenu se daruje nedeljska maša. Duhovnik sme maševati za žive ali za mrtve. Vsakič mašuje po namenu darovalca. Za vsak namen, za katerega prejme dar, opravi mašo. Ker je med nami vedno več pokojnih, svojci pa želijo, da je maša v nedeljo, ko lahko pridejo v cerkev, se vsem ne da ustreči, saj je nedelj le nekaj čez petdeset. Rešitev so lahko delavniške večerne maše. Te tudi imamo, kadar ljudje tako želijo. Mnogi pa med tednom ne morejo priti. Zato smo pri nedeljskih mašah uvedli poleg določenega **namena** še **spomin**. Duhovnik mašuje le po enem določenem namenu. Vse tiste maše, ki so zapisane kot spomin, pa opravi vsako posebej ob delavniških zjutraj. Svojci pokojnih, ki mašo naročijo, lahko pri nedeljski maši molijo po namenu, ki je zapisan kot spomin. Na tak način prisostvujejo maši z namenom, ki so ga sami določili. Pri tem naj vedo, da bo duhovnik posebej maševal po njihovem namenu med tednom. Če kdo vendarle želi biti prisoten pri maši, ki se bo darovala po njegovem namenu, pa to ni mogoče v nedeljo, naj to pove. Lahko se dogovori za večerno ali jutranjo mašo takrat, ko bo lahko prišel k njej.

Mesec maj je minil in z njim letošnje šmarnice. Z njim naj ne mine naša ljubezen do nebeške Matere Marije. Na praznik Marije Pomagaj, 24. maja, smo se ji znova posvetili. Kot skrbna Mati bedi nad nami - sinovi in hčerami, razkropljenimi v svetu. Ob njeni roki romajmo skozi življenje.

V maju smo praznovali tudi materinski dan. Otroci Slomškove šole pod vodstvom učiteljice Veronike Smrdel so pripravili recital pesmic in jih poklinili materam. Zraven so si matere ogledale še diapozitive iz raznih krajev Viktorije, ki so jih v preteklem letu obiskali mladi. Zbran denar pri licitaciji torte Ivana Mejača (\$ 271.80) smo namenili za Slomškovo šolo.

Tretjo nedeljo v mesecu juniju je praznik Svetega Rešnjega telesa in krvi - Telovo. Če bo vreme primerno, bomo imeli poleg maše še procesijo z Najsvetejšim. Pridite v čim večjem številu. Narodne noše so posebej povabljene, enako tudi otroci, da bodo trosili cvetje pred Najsvetejšim.

Na praznik Srca Jezusovega, 23. junija zvečer, bomo imeli sveto mašo za vse vojne in povojne žrtve v Sloveniji ter za vse, ki so skozi stoletja izgorevali za domovino.

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787

Mobile: 015 555 840 Fax: (03) 9853 6176

*Dom počitka m. Romane - Mother Romana Home
11 - 15 A Beckett St., Kew, Vic. 3101*

Tel. in Fax: (03) 9853 1054

V nedeljo, 25. junija, ko praznujemo DAN DRŽAVNOSTI, bomo pri deseti maši molili za domovino. Po bogoslužju bo slovesni dvig slovenske zastave med cerkvijo in Domom počitka. Med nami bo tudi g. Aljaž Gosnar, odpravnik poslov veleposlaništva RS v Canberri. Sledi v dvorani čajanka za vse udeležence.

Za večer pred tem, v soboto 24. junija, pripravlja Slovenski narodni svet Viktorije v okviru praznovanja Dneva državnosti kulturno prireditev, ki bo v dvorani pod cerkvijo. Pričetek ob pol osmih. Vabljeni!

Prvo nedeljo v mesecu juliju praznujemo god sv. Cirila in Metoda, ki sta zavetnika naše cerkve. Gospodinje naprošamo, da bi spet poskrbele za pogostitev, ki jo imamo po deseti maši. Več o tem še v pismu, ki ga boste pred praznovanjem prejeli.

Sredi prejšnjega meseca sta Štefan Cek in Frane Kravos kot že večkrat doslej prebelila nekaj prostorov v našem središču. Tokrat sta na pobudo Društva sv. Eme prebelila kuhinjo, del hodnikov in kopalnico. Bog jima povrni za vse. V teku je še nekaj drugih del.

Pred nedavnim se je iz Adelaide v Kew preselila družina Johna in Dayne Pungercar. Njuni otroci **Jasmin, Emily** in **Jonathan** so bili krščeni 19. marca letos v cerkvi Our Lady of Good Council v Deep Deenu. Na poti skozi življenje naj jih spremlja Gospodov blagoslov.

Dne 1. aprila sta se v cerkvi sv. Petra in Pavla v Geelongu poročila **Rafaele Vacirca** in **Silvia Maria Kuhar**. Rafaele je po rodu Italijan, Silvia pa se je rodila v slovenski družini pokojnega Jakoba

Kuharja in Lojzke r. Golobič.

Zakonsko zvestoba sta si obljubila tudi **Toni Namar** in **Karlina Kalc**. Poročila sta se 22. aprila v cerkvi Srca Jezusovega v melbournskem okraju Oakleigh. Oba izhajata iz slovenskih družin. Toni se je rodil v družini Srečka in Fanice Namar v Melbournu. Karlina prihaja iz Wodonge. Njena starša sta pokojni Ivan in Milka Kalc.

Obema paroma iskreno čestitamo.

Dne 9. aprila letos je v Alburyju umrl devetletni **STEVEN CAMPBELL**. Steven se je rodil 23. novembra 1985 kot drugi od treh otrok v družini Colina in Irene r. Klemenčič. Po treh letih trpljenja je umrl za levkemijo. Pokopan je bil 12. aprila na pokopališču Lawn Memorial Park v Alburyju. Za njim žaluje družina Campbell, stari starši in mnogi drugi, saj je smrt otroka človeku težko razumljiva.

V ponedeljek, 1. maja zjutraj, je na svojem domu v Traralgonu umrl **BERNARD ZIDAR**. Pokojni Bernard je bil rojen 20. maja 1930 v kraju Topolc pri Ilirski Bistrici. Z bodočo ženo Milko Benc sta odšla v Italijo in se v Vidmu poročila 15. julija 1956. Po delu v Nemčiji sta se z ladjo Skaubryn odpravila proti Avstraliji. Na cilj sta prišla 28. oktobra 1957. Po krajšem bivanju v Bonegilli sta se naselila v Traralgonu, zaposlen pa je bil Bernard pri SEC do upokojitve. V prostem času je delal vrtno okraske in figurice. Za naše grobove na Keilorju je obnovil iz cementa ukradeni bronasti kip slovenskega dekleta v narodni noši in napravil steber za svetilko. Popravljal je polomljene figurice naših jasic, obnovil razbiti kip vstalega Zveličarja, Kristusa na križu, sedanji križev pot... Pogrebno mašo za pokojnega Bernarda smo imeli 3. februarja v cerkvi sv. Mihaela v Traralgonu. Zdaj počiva na tamkajšnjem pokopališču. Za njim žalujejo žena Milka ter otroka Goran in Diana, ki sta že poročena.

Dne 7. maja popoldne je v Monash Medical Centre po dolgi in hudi bolezni umrl **IVAN VUKŠINIČ**. Pokojni Ivan je bil rojen 26. junija 1937 v Grabrovcu nad Metliko, v družini šestih otrok. V Avstralijo je prišel preko Pariza leta 1959. Leta 1963 se je poročil z Marico Jankovič. V zakonu sta se jima rodila hčerka Kathy in sin David. Rožni venec ob krsti pokojnega Ivana smo imeli v torek, 9. maja, v naši cerkvi. Naslednji dan po pogrebni maši smo ga pospremili na pokopališče Springvale, kjer že od oktobra 1986 počiva žena Marica. Ivan je zapustil sina Davida, hčerko Kathy z družino ter druge sorodnike in prijatelje.

V začetku maja je v Wodongi na svojem domu umrla **HERMINA VOHAR**. Pokojna Hermina,

rojena Kozalin 3. maja 1943 v Kuzmi v Prekmurju, je prišla s svojimi starši v Avstralijo leta 1957. Po prvih tednih v Bonegilli, kjer je spoznala svojega bodočega moža, so se naselili v Wodongi. S Feliksom Voharjem sta se poročila leta 1959 in večino časa preživela v Wodongi, kjer sta si uredila dom. Pogrebna maša za pokojno je bila v cerkvi svetega Avguština v Wodongi. Zdaj počiva na tamkajšnjem pokopališču. Za njo žalujejo mož Feliks ter hčerki Anna in Angelca z družinama.

V sredo 24. maja je umrl v bolnišnici v West Footscrayu **ANTON HABE**, ki je živel v North Sunshine. Rojen je bil 13. junija 1928 v Črnem vrhu nad Idrijo. V Ljubljani se je leta 1957 poročil s Frančiško Bunderla. Z njo in hčerko Cvetko je prišel v Avstralijo v januarju 1958. Pokojni Anton je živel bolj sam zase, zlasti odkar sta žena in hčerka že pred leti odšli v Sydney. Pogrebna maša zanj je bila 31. maja v cerkvi Srca Jezusovega v St Albansu, pokopan pa je bil v Keilorju.

Dne 24. maja je umrl **FRANK DeGROOD**, svoj čas vodja socialnega oddelka emigracijskega urada, ki je bil dolga leta povezan z našo skupnostjo. Večkrat je obiskal naše prireditve, kjer je zastopal emigracijski urad, zadnjič pri odprtju Doma matere Romane.

Vse pokojne vam priporočamo v molitev. Naj jim bo Bog bogat plačnik za vse, kar so dobrega storili.

MED ROJAKI V TASMANIJI. Dne 22. maja zvečer so se v prostorih italijanskega kluba v North Hobartu zbrali rojaki iz raznih krajev tasmanskega otoka k posebni slovesnosti. Navzoč je bil tudi odpravnik poslov RS Aljaž Gosnar s svojo družino, tasmanski minister za notranje in etnične zadeve dr. Frank Madill in razni prijatelji Slovencev. V imenu slovenske skupnosti je navzoče pozdravil Anton Ambrož, ki je skupaj s svojo ženo vodil priprave na to slovesnost. Kot je povedal, so se zbrali zato, da bi kot skupnost predali slovensko spominsko ploščo za Mednarodno steno prijateljstva.

Mednarodna stena prijateljstva simbolizira skupnost različnih narodov sveta in kultur, ki se srečujejo na tasmanskem otoku in skupaj gradijo njegovo prihodnost. Vsaka narodna skupnost, ki to želi, lahko prinese svojo spominsko ploščo in jo pritrdi na steno prijateljstva. Kot šestintrideseta je to storila Slovenska skupnost v Tasmaniji. V levem gornjem delu kamnite plošče je vklesan obarvan slovenski grb. Vkllesano besedilo je sledeče: **DARILO SLOVENSKE SKUPNOSTI V TASMANIJI V ZNAMENJE PRIJATELJSTVA IN NAKLONJENOSTI.** Sledi še prevod v angleškem jeziku.

Ko sta predstavnika slovenske in tasmanske vlade in nekateri drugi gostje opisali pomen tega dogodka, se je nadaljeval zabavni del večera. Ta večer je bil pomemben tudi zato, ker so se rojaki po večih letih spet srečali.

Naslednji dan, v nedeljo zvečer, so imeli mašo v cerkvi sv. Terezije v Moonah. Z rednim obiskovanjem slovenske skupnosti v Tasmaniji je začel p. Bazilij. Ker se je z leti zmanjševalo število tistih, ki so prihajali k maši, je po dogovoru z njimi to opustil. Tokratni praznik slovenske skupnosti je bila lepa priložnost, da se spet vidimo tudi pri slovenski maši. Tako sem se prvič srečal s Tasmanijo in tamkajšnjimi Slovenci.

Pri maši smo se spomnili vseh tistih, ki so bili del njihove skupnosti, a so zdaj že v večnosti. Priporočili smo se Mariji Pomagaj in jo prosili, naj nas še naprej varuje in nam pomaga, da bi ohranili zvestobo do naših narodnih in verskih izročil. Po

maši so nas Ambroževi povabili na dom in nas pogostili.

Tasmanski rojaki so dokazali, da kot skupnost še vedno živijo, četudi razmere niso ugodne. Res jih ni veliko in so na otoku, vendarle imajo stalen stik s skupnostmi na glavni celini. Že vrsto let tja prihajajo Misli, zadnje čase še Glas Slovenije. Spomladi bodo lahko prisluhnili slovenskim oddajam SBS radia. Severni del otoka pa že zdaj lahko posluša oddaje radia 3ZZZ iz Melbourne (slovenska oddaja je vsako sredo med sedmo in osmo uro zvečer na valovni dolžini FM 92.30 Mhz).

Ob koncu se vsem tasmanskim rojakom iskreno zahvaljujem za lep sprejem in prijetna doživetja v njihovi sredi, od obiska njihove prireditve, svete maše, njihovih domov, naravnih lepot in pokopališč, kjer počivajo naši pokojni. Posebej se zahvaljujem Šajnovim, kjer sem med obiskom bival.

P. TONE

Tasmanski minister za notranje in etnične zadeve dr. Frank Madill in odpravnik poslov RS Aljaž Gosnar se rokujeta ob plošči, ki bo odslej na Steni prijateljstva oznanjala slovensko navzočnost na Tasmaniji. Ob Gosnarju stoji Toni Ambrož, ki je idejo o slovenski plošči res odlično izpeljal.

*DRUŠTVO PRIJATELJEV SLOVENSkih KRŠČANSKIH DEMOKRATOV vabi vse svoje člane in somišljenike na O b č n i z b o r , ki bo v nedeljo 11. junija 1995 po deseti maši v obednici Baragovega doma slovenskega verskega in kulturnega središča v Kew. V pričakovanju, da se srečamo in pogovorimo o bodočem delu, Vas v imenu Društva prijateljev SKD iskreno pozdravlja
IVAN MEJAČ, predsednik*

Z VSEH VETROV

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. je 25. aprila sprejel skupino okrog tisoč poljskih romarjev. V govoru je poudaril, da je bila Cerkev vedno blizu delavcem. Vedno je zagovarjala, da družbeni odnosi morajo temeljiti na pravičnosti, solidarnosti in ljubezni do bližnjega. Omenil je - kar je zadnji čas že večkrat storil - tudi slabe razmere na Poljskem ter rojake povabil, naj se borijo za moralno zmago. Omenil je tudi svojo okrožnico Evangelij življenja in dodal, da je namenjena tudi tistim, ki v imenu ideologij in popačenega pojmovanja svobode odklanjajo krščansko sporočilo življenja.

Naslednji dan pa se je po govoru med opoldansko avdienco ustavil tudi pri Afriki: "...V številnih afriških državah ima orožje še naprej zadnjo besedo in podaljšuje hude spopade, ki povzročajo strašno trpljenje prebivalstva ter sejejo uničenje in smrt. Vabim vas, da se pridružite moji molitvi k vstalemu Gospodu, naj razsvetli um in srce vsem odgovornim. Spoštovanje temeljnih človekovih pravic in enotna zavzetost na poti sprave so edini pogoj za mirno in upanja polno prihodnost teh narodov."

POLITIKA organizirane blaznosti je naslov prvemu delu knjige *Izven naroda*, ki jo je napisal dr. Zbigniew Brzezinski, svetovalec za narodno varnost pri nekdanjem predsedniku Carterju v ZDA, profesor za zunanjo politiko na univerzi v Washingtonu. Priznava, da je naše stoletje sicer prineslo nova znanstvena dognanja na vseh področjih, zmanjšal se je obseg epidemij, upadla smrtnost otrok, življenjska doba se je občutno podaljšala... A vsega tega napredka "ni spremljal ustrezen napredek na moralni ravni, politika pa je bila sploh največji neuspeh dvajsetega stoletja".

Tako je naše stoletje postalo najbolj krvavo in osovraženo, stoletje brutalnega ubijanja. Zahtevalo je strašne žrtve. Vojne našega stoletja so ugasnile 87 milijonov življenj. Samo Hitler je dal pobiti okrog 17 milijonov ljudi. Zaradi Lenina je umrlo 6 do 8 milijonov, Stalin pa je povzročil smrt okrog 25 milijonov ljudi. Propadli poskus izgradnje komunizma je v našem stoletju terjal 60 milijonov življenj. Zaradi politično motiviranega prelivanja krvi pa je bilo izgubljenih nič manj kot 167 milijonov življenj, če ne celo nekaj milijonov več.

Evropa, zibelka zahodne civilizacije, je bila v času obeh vojn več kot deset let tarča nenehnega uničevanja in množičnega pobijanja. Tako nacizem kot komunizem sta bila le sodobni inačici barbarstva. Vendar je bil po Brzezinskem od vseh -izmov "najbolj zločinski, brutalen in družbeno razdiralen" - komunistični totalitarizem. "To ni bil le sistem množičnega pobijanja v razsežnostih, ki nimajo primere v človeški zgodovini, temveč tudi načrtne demoralizacije družbe in preiščenega uničevanja нравnega okolja. Skratka, žrtev sistema sta bila duša in telo družbe," je zapisal Brzezinski. "Da bi človeštvo lahko nadzorovalo svojo usodo, mora premagati globalno krizo duha." V tem vidi pisatelj edino rešitev, kajti v svetu današnje negotovosti "postanejo moralni imperativi najpomembnejši ali celo edini vir gotovosti".

Knjiga je nedavno izšla tudi v slovenskem prevodu.

ISTOSPOLNI PARI že po naravi nimajo pravice, da bi odločali o rojstvu otroka, je v L'Osservatore Romano izjavil vatikanski teolog Gino Concetti. Odgovorne državne ustanove je pozval, naj v takih primerih prepovedo umetno oploditev. Otrok naj bo rojen "trdnemu paru moža in žene, ki je sklenil zakonsko zvezo, saj je zakon za kristjana zakrament". Zunaj tega osnovnega načela vlada le nered, poudarja teolog Concetti ob sodni razpravi v zadevi dveh lezbičnih Amerikank in petletne deklice. V tem neredu najbolj trpijo otroci, ki nimajo pravega družinskega življenja. Zelo je zgrešeno, ko danes hočejo dati pravico adoptiranja otroka moškemu paru. Rastel bo v nenaravnem okolju, brez ljubeče matere in skrbnega očeta, pa naj zakon še tako poudarja "enake pravice vseh". Kaj bo iz takega otroka, je resno vprašanje, ki se ga oblasti ne zavedajo.

MELBOURNE je eno redkih svetovnih mest, ki je pri vsem transportnem razvoju ohranilo - tramvaj. Mesta so ga pred desetletji opustila in celo tračnice so jim bile odveč - danes pa tramvaj zopet

Viktorijskim rojakom se priporočamo za razna obnovitvena dela na grobovih in tudi nove spomenike na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street

Craigieburn VIC 3064

Mobile:

Telephone: (03) 308 1652

018 348 064

Facsimile: (03) 308 1652

018 531 927

R
&
R

uvajajo, ker ne onečašča ozračja kot avtomobili in je tudi bolj ekonomski.

Ta "Our Landmark on Wheels", kot tramvaj imenuje melbournski dnevnik, je praznoval v letošnjem aprilu svojo sedemdesetletnico. Sicer je tramvaj po Melbourne vozil že prej (z njim so začeli že pred 110 leti), a s konjsko vprego. Pred sedmimi desetletji pa je konjsko silo zamenjala električna.

Melbournčani so kaj ponosni na svojo tramvajsko tradicijo. In danes so veseli, da niso sledili ostalim mestom, ki danes znova postavljajo tračnice. Naj nekateri še tako kritizirajo, da tramvaj ovira moderni promet - zlasti starejši meščani se ga mnogo raje poslužujejo kot pa avtobus, ali kako drugo prometno sredstvo.

SREČANJE o sicialnem stanju sveta v Kopenhavnu je povedalo mnogo lepih besed, kako se bodo pokazale v praksi, bomo pa še videli. Vse prisotne je na revščino resno spominjala takoimenovana "demografska ura", ki jim je predočevala dejstvo, da se je na svetu v tednu tega srečanja rodilo najmanj 600.000 revnih otrok, ki so že na dan svojega rojstva povečini bolni, doraščali bodo podhranjeni in marsikateri izmed njih ne bo niti preživel otroške dobe.

Bogate države so se obvezale, da bodo revnejšim

deželam dajale 0.7% svojega bruto letnega dohodka. V izjavah srečanja pa bo tudi ostalo, da se morajo bogatejši bolj zavzemati za revne dežele.

SAMOMOROV je po svetu med mladostniki vedno več in več. Vsaj delno smo zanje odgovorni mi vsi, če pomagamo ustvarjati praznino, ki jih lahko privede do usodnega koraka. Sociologi pravijo, da so ti samomori simptom hudih bolezni naše družbe: to so brezposelnost, družinsko nerazumevanje, pomanjkanje idealov in upov za bodočnost. Kar mladim po družinah primanjkuje, hočejo nadomestiti v neprimernih tolažbah, mamilih in končno - s skokom v neznano.

Vsak dan (!) si v našem svetu samovoljno pretrga življenje 300 mladostnikov, 3000 pa jih samomor poskusi. Samo v Italiji je v zadnjih treh letih tako umrlo 1970 oseb v starosti od 15 do 25 let. Številka za isto obdobje je za ZDA 27.000, za Japonsko 9450, za Francijo 2660, za Anglijo 1720. O podatkih držav Vzhodne Evrope se dosti ne ve. A ne zato, ker ta pojav tam ne bi bil prisoten; zelo verjetno hočejo visoke številke prikriti svetu.

Res je: vloga družinske vzgoje je v današnji družbi še pomenljivejša kot kdaj prej. Krščanska družinska vzgoja, praktično življenje po veri je skoraj edino sredstvo v borbi zoper samomore mladih. Mladost brez idealov je zapisana smrti.

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,

DANDENONG, 3175

Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

GALERIJA MLADIH vam danes predstavlja HELENO OPPELLI (OPPELT) FERGEUS iz znane tržaške družine v Melbournu. Njena mama Marija skrbi za Baragovo knjižnico našega verskega in kulturnega središča v Kew, pokojni oče Marjan pa je bil do svoje bolezni javni delavec naše skupnosti in bil pred leti tudi predsednik S.D.M. Helena je že poročena (živi v melbournskem okraju St. Helena) in ima svoje družinske skrbi, a kljub temu je nadaljevala s študijem ter ga v aprilu srečno končala.

Helena je bila vsa šolska leta odličen študent. Pričela je v šoli župnije sv. Mihaela, Ashburton, kjer so imeli in še imajo Oppeltovi svoj dom. Potem je nadaljevala na katoliškem Chavoin kolegiju v Burwoodu in sleherno šolsko leto prejela za svojo pridnost posebna priznanja. Tu je leta 1979 dobila tudi H.S. Certificate.

Helena se je zaposlila v državnem oddelku za načrtovanje in razvoj (Department of Planning and Development) in vztrajala štirinajst let, zdaj pa je v službi pri podjetju ADAPTS (Andersen Consulting Development and Planning Technology Services) kot vodja delovne skupine na polju računalništva. Z računalništvom se je Helena posebej ukvarjala že devet let. Bila pa je osem let tudi občasna (part time) slušateljica na R.M.I.T., kjer je letos uspešno zaključila svoje študije. Dne 27. aprila je prejela diplomu: Bachelor of Business (Computing). Naše čestitke!

Svojemu univerzitetnemu študiju in družinskim

VIDEL SEM

VIDEL SEM TVOJE
CVETOČE RAVNINE,
VIDEL V NJIH
LEPE PRIJAZNE VASI,
VIDEL SEM S SNEGOM
POKRITE PLANINE,
HRIBČKE IN GRIČKE
IN STRME REBRI.

V POLJU ZOREČE
JE ŽITO ŠUMELO,
CVETJE KRASILO
ZELENE TRAVÉ,
V DREVJU, GRMIČJU
VSE GLASNO JE PELO,
S HRIBOV SO VRISKALE
BELE CERKVÉ.

SVETA SI, ZEMLJA,
TI BLAGOSLOVLJENA
SI OD NAJVIŠJEGA
KRALJA NEBA,
TI, Z MOJIH DEDOV
KRVJO NAPOJENA,
TEBI VSA MOJA
LJUBEZEN VELJA.

LOJZE GROZDE

/Pesnik je bil kot dvajsetletnik na Dolenjskem 1. januarja 1943 strahovito mučen in končno umorjen. Zelo verjetno bo naš prvi proglašen mučenec./

skrbem pa je Helena dodala še sobotni državni pouk slovenskega jezika. Četudi ji materin jezik še kar teče, je njena želja, da bi slovenščino tekoče obvladala ter se naučila tudi brati in pisati. Rada bi nekaj časa žive-la in delala v Sloveniji, katero je obiskala že trikrat in ji je prirastla k srcu. In svoj materin jezik bi rada prenesla tudi na svoje otroke. S svojo prvo hčerko Karo kar redno prihaja k slovenski maši v Kew, po maši pa je pri mami v knjižnici. Njen življenjski drug Wayne je avstralskega rodu, a ji ne brani. Helena pravi, da bo tudi drugega otroka, ki ga pričakuje v juliju, uvedla na isto pot poznanja slovenske kulture in jezika.

Heleni čestitamo k njenim šolskim uspehom in ji želimo, da bi zase in svoj rod zares dosegla to, kar tako vztrajno načrtuje.

OBVESTILO VELEPOSLANIŠTVA RS

Glede na več telefonskih klicev, v MISLIH še enkrat sporočamo naslov in telefonsko številko in faks številko nedavno odprtega avstralskega konzulata v Sloveniji:

KONZULAT AVSTRALIJE
Dunajska 22
61000 LJUBLJANA

Telefon: 061 1327 341
Faks: 061 1331 052

Preko konzulata se lahko uredi tudi avstralske vize za slovenske turiste in ni treba več osebno na avstralsko veleposlaništvo na Dunaj.

Prosimo vse Slovence, ki se želijo poslužiti konzularnih dni, katerih datume sprti objavljamo za kraje izven Canberre, da predhodno telefonsko pokličejo veleposlaništvo ter se dogovorijo za točno uro sestanka.

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desete do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolmačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:
ADVANCE BANK CENTRE - LEVEL 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.
Številka telefona je (06) 243 4830.
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pošiljajte na naš poštni predal: **EMBASSY OF SLOVENIA,**
P.O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

BULLEEN, VIC. - Udeležila sem se dvodnevnega izleta, ki ga je odlično organizirala Helena Leber v okviru dejavnosti S.D.M. Glavni namen izleta je bil: obiskati **Bonegillo** ob letošnji petdesetletnici konca vojne. Saj je to, prej vojaško taborišče, postalo prvi začasni dom povojnim priseljencem - tudi številnim slovenskim beguncem, ki so si za novo domovino izbrali Avstralijo.

Bil je mesec april in Anzac Day. Letos je hlad sicer zgodaj pritisnil, a naša dva dneva sta bila - kot naročeno - sončna in brez oblaka. Oh, kako nam je

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

prijalo! Odhod je bil v ponedeljek 23. aprila zjutraj točno ob sedmih. Eden izmed treh avtobusov je odhajal izpred slovenske cerkve v Kew.

Nekje zadaj sem sedela, a imela odlično družbo. Ko smo se premaknili iz vrveža jutranjega mestnega prometa, smo z lahkoto zadihali. Potovanje je bilo prijetno. Spotoma smo se ustavili v nekem parku, da se malo okrepčamo, nato pa nadaljevali pot - najprej proti Jelenji farmi, katere lastnik je mlad italijanski priseljenc. Hiša je na hribčku in naravnost obdana od različnih živali: jelenov, nojev, teličkov, žrebet... Tu smo imeli kosilo, pripravljeno iz jelenovega mesa. Kupil si lahko tudi naravno zdravilo proti revmi, pripravljeno iz jelena. Kot zanimivost nam je gospodar pojasnil, da so njegovi jeleni potomci jelena iz Slovenije.

Veselo je bilo srečanje z rojaki, ki so nas prišli pozdravit iz bližnjega Brighta. Ob živahni domači glasbi so nekateri od nas plesali kar po travi. A morali smo kmalu naprej.

Med vožnjo je bilo ves čas dosti smeha in dobre volje. Celto tombolo smo igrali. In moški so morali pripovedovati šale. Kdor ni hotel, se je moral odkupiti z dvema dolarjema. Ker je bilo kar precej sramežljivcev, smo nabrali lepo vsoto. Za ta denar smo si kupili kovanje, ki so jih prodajali nekje ob potu, nato pa nadaljevali pot proti Wodongi in Alburyju. Dan se je nagnil proti večeru, ko smo se ustavili pred motelom, dobili ključe sob, se umili in šli na večerjo v slovenski klub Snežnik.

Kako prijetno domače, četudi daleč od doma! Okusna večerja se nam je prilegla. Nato pa smo se vrteli do desete ure, saj smo imeli s seboj muzikante in pevko. (Hvala, Kristina, Lenti in Branko!) Med nami je ta večer praznovala svoj 37 rojstni dan vedno nasmejana Pobežinova Justa iz

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Geelonga. (Seveda smo vsi vedeli, da je svoji letnici zamenjala številki.) Čestitke, Justa!

Noč je bila kratka in tudi mrzla. Pri zajtrku pa smo bili že kar nestrpni, saj je bila ta dan na vrsti Bonegilla. Taborišče je preurejeno in spet za vojaščino, nekaj starih barak pa je le ostalo. Kar porazgubili smo se med njimi. Nekateri so zaman iskali svojo barako, ker so jo podrl. Pregledala sem prostore: tesne sobice, komaj za posteljo. Kuhinja in jedilnica tudi še stojita, a v zelo slabem stanju.

Zbrali smo se in imeli enominutni molk za pokojne rojake bivše Bonegille. Nekateri so izgubili življenje kmalu po prihodu: v avtomobilski nesreči, v jezeru za barakami... Ob Heleninem nagovoru se je orosilo marsikatero oko bivših taboriščnikov. Oglasila se je mila pesem: Kje so tiste stezice... Le škoda, da je čas prehitro tekkel. Morali smo se vrniti v klub Snežnik na kosilo, kjer so nam hitro postregli, četudi nas je bilo menda 124 po številu. Potem je bilo treba speči še kostanj: na koncu balinišča se je kadilo, da je bilo veselje. Odličen je bil. - Tudi na tem mestu pristrčna hvala članom Snežnika za vso gostoljubnost.

Še štiri ure vožnje, pa smo srečno prispeli in izstopili pred slovensko cerkvico v Kew. V imenu vseh udeležencev toplja zahvala Heleni za tako lepo zamisel in odlično organizirano izpeljavo. Napravila je veselje vsem, ki so pred tolikimi leti šli preko Bonegille. Moj dom sicer Bonegilla ni bila nikoli, pa sem zelo hvaležna, da sem vsaj zdaj videla ta kraj začetkov mnogih.

Pozdrave vsem dobrim ljudem, patru uredniku pa mnogo uspeha in zdravja. - **Anica Smrdel**

SPRINGVALE, VIC. - V Adelaidi je umrla nepričakovano **IVANKA PUNGERČAR**, naša dobra dolgoletna prijateljica. Ob našem prihodu v Avstralijo je skupaj s patrom Bazilijem poskrbela, da smo se izkrcali z ladje v Melbourne ter nam ni bilo treba najprej v Bonegillo. Nudila nam je nesebično pomoč ob težkih začetkih izseljenstva, zato smo bili blagi pokojnici vedno hvaležni. Udeležila sva se njenega pogreba iz slovenske cerkve sv. Družine v Adelaidi na pokopališče v

Melbournskim Slovencem se priporoča

KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS

Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.

Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

**Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!**

Enfield, kjer bo čakala vstajenja.

Draga Ivanka, hvala Ti za vse! Ohranili Te bomo v najlepšem spominu. Bodi Ti lahka zemlja avstralska! Možu Lojzetu in otrokoma z družinama pa naše iskreno sožalje. - **Pepca in Tone Mikuš z družino.**

BUENOS AIRES, ARGENTINA - Cenjeno uredništvo! Člani društva **ZEDINJENA SLOVENIJA** pošiljamo s svojega 48. rednega letnega občnega zbora vam in vsem vašim bralcem iskrene pozdrave.

Želimo vam veliko uspehov in božjega blagoslova pri vašem delu.

Prav lepo pozdravljamo.

Emil Cof, tajnik Prof. Tine Vivod, preds.

ENFIELD, NSW - V torek dne 9. maja je v Sydneyu umrl **LOVRENC - LORI PRELOG**, sin znanega predvojnega veletrgovca volne v Ljubljani, kjer se je pokojnik rodil dne 4. decembra 1925.

Moje prvo srečanje v Lorijem je bilo pred petdesetimi leti in sicer 6. maja 1945, ko sem prišel na dom Prelogove družine v Gosposki ulici, da se skupno z Lorijevim bratom Karlom, mojim sošolcem, umaknemo pred komunisti. Skupno s tisoči drugih beguncev smo se preko Ljubelja odpeljali na Koroško.

Po nekaj tednih bivanja v Lienzu v Vzhodnih Tirolah, smo oba Preloga in jaz odšli preko meje v Italijo, kjer sva v Padovi z Lorijem takoj dobila zaposlitev kot tolmača pri angleški vojaški telefonski centrali. Tam sva ostala skoraj dve leti,

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A F D A

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 3103

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

nakar se je Lori pridružil bratu v Trstu. Od tam je leta 1949 emigriral v Avstralijo, kjer sva se zopet srečala. Lori je bil nekaj časa zaposlen kot tehnik v nekem državnem laboratoriju v Canberri, kjer je spoznal Phil Brock, s katero se je leta 1957 poročil.

Pokojnik je bil po poklicu tekstilni tehnik in je bil kot tak zaposlen pri različnih tekstilnih podjetjih. Povsod je bil upoštevan kot izredno zmožen v svoji stroki. Poleg slovenščine in angleščine je obvladal tudi španski, italijanski, francoski in nemški jezik. Službeno je bil kmalu poslan za dve leti v Hong Kong, kasneje pa v Belgijo kot zastopnik za vso Evropo nekega ameriškega podjetja. Po treh letih dela v Evropi je bil premeščen v Venezuelo, kjer je v Caracasu ostal tri leta. Po vrnitvi v Sydney je za kratek čas tudi poučeval tekstilno tehniko na tehničnem kolegiju in medtem napisal vrsto člankov za vodilne avstralske, ameriške in evropske tekstilne publikacije.

Pri pogrebu, katerega se je udeležilo lepo število njegovih bivših sodelavcev, sem spoznal lastnika tovarne, kjer je bil Loti kot tehnik prvič zaposlen. Pripovedoval mi je, da njegovo podjetje še danes, po skoraj tridesetih letih, uporablja ideje in navodila, ki jih je pripravil pokojnik.

Lorija se bomo vsi, ki smo ga poznali, spominjali kot prijaznega človeka in dobrega prijatelja. - Miša Lajovic

MT. MEE, QLD. - Prav je, da so Misli v **Majskih spominih** predstavile zgodovinsko resnico o križevem potu našega naroda v času pred petdesetimi leti, ki bi jo nekateri radi pozabili. A ne sme v pozabo. Čeprav sem bil takrat še otrok, se dobro spominjam dolge procesije kmečkih vozov beguncev z otroki, ki so šle skozi Orehovlje in Predoslje. Škoda, da je po petdesetih letih tako malo čuta in želje po resnici, ki edina lahko narodu prinese lepšo bodočnost.

Pri nas pa praznujemo 40-letnico **PLANINKE**. Snovanje našega društva se je začelo zelo zgodaj. V zapisniku Janez Primožič poroča o sestanku na domu pok. Cirila Vuga že 27. avgusta 1952, kjer so

Tobin Brothers

Viktorijskim Slovincem
na uslugo v času žalovanja

Head Office: 189 Boundary Road
NORTH MELBOURNE

328 3999

BERWICK	796 2866	MOORABBIN	555 9088
CRANBOURNE (059) 96 7211		NOBLE PARK	558 4999
DONCASTER	840 1155	PAKENHAM (059) 40 1277	
EAST BURWOOD	886 1600	RINGWOOD	870 8011
ESSENDON	331 1800	ST ALBANS	364 0099
FRANKSTON	775 5022	SUNSHINE	364 8711
GARDENVALE	596 2253	WERRIBEE	748 7900
GLENROY	306 7211		
MALVERN	576 0433	Frances Tobin & Associates	596 8144

TOBIN BROTHERS PTY LTD (AFDA)

imeli zbranih 7 funtov in 7 in pol pennija za pripravo prvega Slovenskega večera. Rojake je bližala želja po domači družbi. Sprva so se iskali po drugih klubih, kot piše Jože Košorok, tako večali poznanstva, s tem pa slovensko narodno skupnost. Po nekaj lepo uspehih zabavnih večerih, ki jih je prirejal Prireditveni odbor, so 19. marca 1955 izbrali prvi odbor novoustanovljenega društva **PLANINKA** z zdaj že pokojnim Francem Grčmanom na čelu. Že naslednje leto je Stanko Sivec izdal prvo društveno glasilo *Venec*. Isto leto 1956 je bila za božične praznike v Brisbanu prva slovenska maša. Jože Košorok je v imenu slovenske skupnosti povabil pok. p. Rudolfa Pivka. Mašo je imel v isti cerkvi, kjer se zbiramo še danes. Pevci so se pod vodstvom Stanka Sivca vadili v cerkvenem petju v začetni katedrali Valley Crypt, ki je ostala žal nedograjena in so nedavno porušili še začeta podzemna dela. Na čajanko po slovenski maši so povabili tudi farnega župnika, ki Slovencev seveda do takrat še ni srečal.

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

Rojakom Melbournu in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta **MURRAY** in **FRANK BERIC**

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena
stanovanja, kopalni oazeni, sončna terasa, pralnica,
TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoja do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075) 398 759

Križanka /Ivanka Žabkar/

Vodoravno: 1. dežela na sončni strani Alp; 10. gospodar, upravitelj (tujka, dvojina); 12. kazalni zaimek; 14. predlog; 15. kazalni zaimek; 16. tako (v angleščini); 17. vrsta pesnitve; 19. oče; 21. gibanje vode; 22. osebno čistilno sredstvo; 24. za šalo maskirana oseba; 25. k orkestru spadajo; 26. oblika vode; 28. tujka za ugovor, prepoved; 31. moško ime; 32. vriska; 34. sladki živalski proizvod; 35. da v italijanščini; 36. površinska mera; 37. kratica za številko (mednarodna tujka); 39. prislov; 40. narodova bodočnost; 43. vrsta kisline.

Navpično: 2. prislov; 3. del glave; 4. življenjska nujnost; 5. sam po številu; 6. črka v glasbi; 7. poseduje; 8. pritrdilnica; 9. najmanjši delček; 11. hiša vzgoje; 13. sleči kožo ubite živali; 16. tako delam, če delam brez pomoči drugih; 18. v angl. okrajšano moško ime (Albin, Albert); 20. rastlina, ki izgublja na veljavi; 21. poznano mu je; 23. dva skupaj; 24. igla s sukancem ga naredi; 26. zdržek od jedi; 27. ime starogrške črke (z njo zaznamujemo polmer včrtanega kroga); 29. kratica za doslužen (tujka); 30. prostor za nastope; 32. poklic v indirektni zvezi s časom; 33. last Ane; 36. eden glasov v pevskem zboru; 38. osebni zaimek; 40. osebni zaimek; 41. predlog; 42. Anton Novačan.

Rešitev pošljite do 19. junija na uredništvo!

To so bili začetki, ki gotovo niso bili lahki, a so s časom prinesli lepe uspehe. O tem pa kaj drugič.

S slovenskimi pozdravi! - Mirko Cuderman

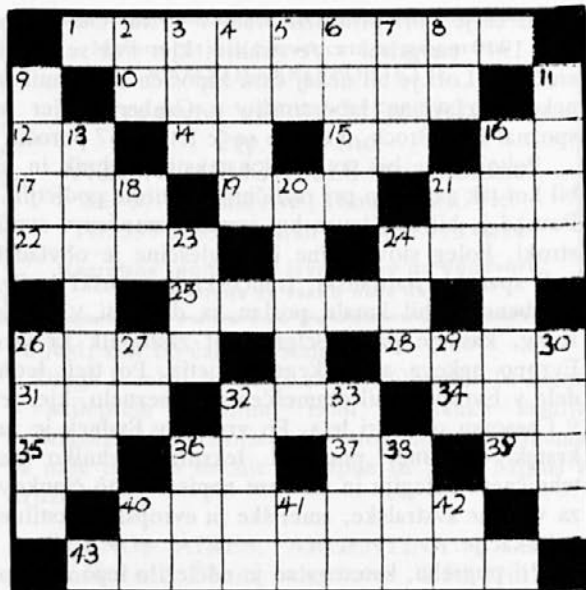
PRODAJAMO HIŠO v Trzinu pri Domžalah. Kuhinja, tri spalnice, kopalnica, pritikline. Odlična pozicija in lepe možnosti. Kličite Sydney (02) 389 7673!

REŠITEV KRIŽANKE v majski številki:

Vodoravno: 1. misel; 6. zgin; 11. uganili; 14. opat; 15. po; 16. azil; 18. pi; 19. kratek; 22. torek; 24. aj; 25. Elizabeta; 27. a, h, n; 29. rak; 30. dar; 31. mak; 33. predelana; 37. on; 39. revež; 40. sirota; 42. as; 43. list; 45. e, s; 46. čete; 48. kislina; 51. Anica; 52. lapuh. — Navpično: 1. murka; 2. Ig; 3. sapa; 4. enoten; 5. li; 7. golob; 8. I(van) P(odlesnik); 9. napet; 10. etika; 12. lakiral; 13. iz; 17. itak; 20. rja; 21. el.; 23. reka; 26. zarasti; 28. hlev; 30. deži; 31. marela; 32. kot; 33. prača; 34. resen; 35. delec; 36. ni; 38. namah; 41. osip; 44. S.K.; 47. ti; 47. sl.; 50. NU.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, Jože Grilj, Jože Štritof, Francka Anžin, Ivan Podlesnik, Lojzka Pinterič, Ivanka Krempl, Tonja Pavlin, Marjan Jonke, Stanko Aster-Stater, br. Simon Peter Berlec.

Po žrebu je bil tokrat izbran Marjan Jonke.

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

+ Kdor je bil včeraj spredaj, upravičeno pričakuje in zahteva, da je danes zgoraj.

+ Ali ni žalostno: Vse življenje se je hvalil, da je revolucionar, zdaj pa se spreneveda, da revolucije pri nas sploh ni bilo.

+ Dame volijo — tovariša Kučana!

+ Kako bo predsednik Kučan pisal svoje spomine, ko pa je pozabil, kar je počel v preteklosti?

+ Slovenska demokracija: poraz komunizma, zmaga komunistov.

+ Slovenija je tako majhna dežela, da si ne more privoščiti velikega predsednika.

+ Kaj je definicija revolucije? — Revolucija je praviloma krvav prehod iz slabega sistema v še slabši sistem.

+ Bil sem kolaboracionist — petinštirideset let sem kolaboriral s komunisti.

OFFICE:
563 8095

MOBILE:
018 107 305

Melbournskim rojakom
na uslugo za kleparske in instalacijska dela

DANNY'S PLUMBING

17 Charles Street
East Bentleigh, 3165

DANNY STIBILJ
LICENCE NO. 33308

HOJA ZA KRISTUSOM – Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Prva izdaja je pošla, druga je pravkar dospela. Cena: 15 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI – V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER – Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. – Cena 10 dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

ŽIVLJENJSKI IZZIVI je naslov knjige inž. Ivana Žigona, ki je izšla pravkar v Ljubljani. Cena je znižana na 15.– dolarjev.

JEZUS DOBRI PASTIR. Baragove molitve je zbral v molitvenik dr.F. Jaklič – Z velikimi črkami za slabe oči. – Cena 10 dolarjev.

LEPOTE SLOVENSКИH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

ZA PEST DROBIŽA je najnovejša pesniška zbirka, ki nam jo poklanja adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena deset dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

1995 GROUPS FOR SLOVENIJA

Book now for 2 economical groups
departing from Adelaide - Brisbane - Melbourne or Sydney
on June 17th and June 21st.

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1995
Odšli bomo 17. in 21. junija.

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666